

SAVAITINIS LAIKRASTIS "KOVA"
 Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
 (Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
 Prenumerata: Metams į visas dalis svieto\$2.00
 Pusei metų\$1.00
 Redaktorius K. Vidikas. Administratorius P. Kurkulis
 "KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
 Published every Friday by
 The Lithuanian Federation, Socialist Party
 Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00
 Advertising rates on application.
 K. Vidikas, Editor. P. Kurkulis, Manager
 All communications should be addressed to:
 "KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

Šaukia tarptautinį socialistų kongresą

Chicago. — Amerikos Socialistų Partijos Pildomasis Komitetas 7 sausio išnešė tokią rezoliuciją Internacinalo atgavinimo reikalais:
 "Jungtinių Valstijų Socialistų Partija, įsitikinusi, kad jau atėjo laikas atstatyti Socialistų Internacinalą pamatu kovos dėl neatidėtos ir patvarios taikos, — reikalauja sušaukti tarptautinį kongresą Haagoj 1917 m. birželio 3 d.
 "Jeigu Tarptautinis Socialistų Biuras iki 1 kovo nedarys žingsnių reikalingų to kongreso susaukimui, tad mūsų partija manys pati turinti teisę varyti tą darbą".
 Tarptautinio Socialistų Biuro pirmininku da ir ligonį skaitoma E. Vandervelde, belgų ministras...

DELEI POLITIKOS SLAPTYBIŲ IŠDAVINĖJIMO.

Washington. — Kongresas tyrinėja Bostono bankininko Lawsono kaltinimus. Lawson'as tikina, kad tuli valdininkai, naudodamiesi išanksto gautomis žiniomis apie Wilsono taikos notą, prisiskelbi gražaus turtelio Wall Streete. Pats Wilsono sekretorius Tumulty išanksto pranešęs tuliems bankininkams ir spekuliantams apie parašytą, bet da nepaskelbtą Wilsono taikos notą. Pats Wilsonas teisinga savo sekretorių, kad sekretorius nieko apie tą notą nežinojęs pirmą pasirodymo spaudoj. Lawson'as prisipažįsta, kad jis ne turi tiesioginių prirodymų, kad valdininkai naudojo politikos slapybėmis savo naudai. Jis apie tai nuo kitų girdėjęs. Vienok, nesą nė abejonės, kad kas nors valdininkų tas slapybės išdavė. Vardas asmenų, kurie davė Lawsonui tų informacijų, jis atsisako skelbti. Kongresas už tai imsis jį į savo teisimą. Lawson tikina, kad \$2,000,000,000 buvę žmonėms susukta, dėka politikierių ir spekuliantų suktybėms ir politikos slapybių išanksto suzinėjimui. Kongresmanas Wood įtarė,

kad apie Wilsono notą išanksto žinoję Wilsono švogeri Boydling, Kuhn ir Loeb kompanijos bankas, Lamson Bros. ir Komp. ir tt.

8 VAL. DARBO DIENOS ĮSTATAS TEISME.

Washington. — Augščiausias teismas pradėjo kamantinėti bylą apie 8 val. darbo dienos įstatą, kurį buvo kongresas išleidęs geležinkelio darbininkų naudai. Jungtinių Valstijų teisės ministerija apreiškė teismui, kad tas įstatas pilnai sutinka su Amerikos konstitucija. Tos ministerijos manymu, lygiai teisėtas būtų įstatas apie verstina geležinkelių darbininkų kivirčių taisyklą su kompanijomis. Kansas valstijos prokuroro pagalbininkas atrasė Augščiausiam Teismui, kad pačios geležinkelių kompanijos išpradžių buvo norėjusios nusileisti ir duoti savo darbininkams 8 val. darbo dieną, bet paskui atradusios, jog delei praktiškų kliučių negalima esą vykdyti 8 val. darbo dieną.

VERSTINAS KAREIVIAVIMAS ARBA "PRAPULTIS".

Washington. — Kongreso komisijai laivyno reikalams tyrinėti daugelis žymiųjų laivyno viršininkų prirodinėjo, kad butinai esą reikalinga įvesti verstina kariuomenės tarnybą Amerikoje; kitaip grumojanti Amerikai prapultis.

TEISMU PAPIRKINĖJIMAS PRIEŠ DARBININKUS.

New York. — Prokuroras (district attorney) Swann kaltina prokuroro pagalbininką Brekinridge'ą, kad pastarajam fabrikantai mokėdavę už tai, kad jis stodavo prieš unijų darbininkus ir streikininkus. Swann pradėjo kaltinti Brekinridge'ą, kuomet teisėjas Delehanty apkaltino Swanną už parsišalinimą kapitalistams bylose prieš darbininkus.
 Prokuroro Swanno rūpesčiu, areštavo Al. Wilsoną, kyšiu rinkėją, kuris fabrikantų kyšius perduodavęs Brekinridge'ui.

PASTABOS

Kazin kada Centralis Liet. Dienos Komitetas suteiks pilną apyskaitą savo pajamų ir išlaidų? Kazin kada Philadelphijos vietinis Liet. Dienos Komitetas duos apyskaitą? Visuomenė pradeda nerimauti ir reikalauja jos. Ji girdi, kad Philadelphijoje (ir apylinkėse) iš 4 tukstančių su viršum surinktų aukų pačiam tikimo organizavimui išėjė 2 tukstančių. Delto daugelis karštųjų aukų rinkėjų ir aukotojų labai raudoksi. Lietuvių Dieną atsiminė, ir ne vieną stiprų žodį pasako. Socialistų gi vardas, kurie nesidavė savęs kleikalams už nosies vedžioti, žymiai kyla.
 Jau pradėjo mums siuntinėti draugai savo atsliepimų dėl "N. Kad" turinio. Laukiame dau-

giau, o tuomet sugrupuosime juos ir išvadas padarysime.

New Yorko-Brooklyno tautininkai džiaugiasi pasigriebe darbininkę d. Raibužutę ir pešioja ją, kaip tik įmąnydami, veikiausia da iškreipę jos žodžius: kuomet mes atmetame nepriklausomybės obalsį, musų klerikalai ir tautininkai juk visuomet stengiasi iškreipti, kad mes atmetame Lietuvos laisvės reikalavimą. Veikiausia su d. Raibužutės žodžiais jie bus tąpatį padarę, kaip ir su d. Pruseikos: jie padarė iš jo savo spaudoj tikrą savo idėjų ir rezoliucijų rėmėją, ir d. Pruseika priverstas buvo protestuoti prieš tai jų spaudoj. Tuomet jie da pazelatijo. Išvada iš to aiški: reikia ištolo laikytis nuo tų ponų.

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

KAMPANIJA PRIEŠ DARBININKŲ UNIJAS.

Pramonijos Santykių Komisija gavo G. P. West'o pranešimą, kad San Francisco didieji kapitalistai nusprendė išnaukinti darbininkų unijas visame mieste. G. P. West yra specialis minimos komisijos tyrinėtojas. San Francisco kapitalistai už kelių savačių išleisė iliustruotą knygą, kurioj busią išdėstyta darbininkų organizacijų "kriminaliai" darbai ir metama unijoms bėda už bombų dėjimą San Francisco prisirengimo parodoj. Kaip žinoma, už tas bombas buvo areštuoti ir kalėjiman sugrusti Th. Mooney su žmona, Billings, Nolan ir Weinberg.

Billings buvo teismo pripažintas "pirmo laipsnio žmogžudžiu" ir nuteistas visam amžiui kalėjiman. Jį kaltu rado profesionaliai prisaiķintieji teisėjai, kurie beveik iš vieno teisėjavi-mo tik ir gyvena. Žinoma, jie taip aiškia, kaip teismo vedėjai nori. Liudininkai prieš Billingsą vieni kitiems priešėjosi; tarp jų buvo pora kalėjime įėjusių kriminalistų.

Westo pranešimu, tuos darbininkus kapitalistai nori kalėjime supudyti arba ant kartuvių nusiūsti tik todėl, kad jie buvo veiklus unijų organizatoriai ir streikų vadai. Prirodymų, kad jie būtų dalyvavę bombų dėjime, nėra.

Apskričio prokuroras Fickert Westui tikino, kad ir žinomas soc. karikatūrų piešėjas R. Minor esąs kaltas tame "bombininkų suokalbyj", nors nė prieš eksploziją, nė per eksploziją jo San Franciscoj niekad nebūta; tik po eksplozijai jis čia atkeliavo.

San Francisco kapitalistai po visą Ameriką skleisė literatūras prieš darbininkų organizacijas.

IŠ GIRIŲ DARBININKŲ GYVENIMO.

Bellingham, Wash. — Girių darbininkams mokama \$1.75 iki \$2.00 dienai. Clear Lake medžių kompanija išsiuntinėjo kitoms kompanijoms atsisaukimus, kad pigiau neduotų savo darbininkams valgio, kai už \$7.00 savaitę ir kad skaitytų ne mažiau, kai po 40c už vieną pavalgymą, kur darbininkas ima valgį trumpiau, ne ištisą savaitę. Girdi, pigiau maitinti, tai reiškią mokes-tį kelti, o mokama jau esą ir taip perdaug.

CIGARŲ DARBININKŲ UNIJA AUGA.

Chicago, Ill. — Tarptautinių Cigarų darbininkų unija nuo 1916 m. sausio iki lapkričiui paugo 5,478 nariais. Dabar unija turi 44,672 nariu. Tuo laiku 15,000 unijos darbininkų gavo pakelti algos, daugelyj atsitikimų be streiko.

AREŠTAVO 250 INDUSTRIALISTŲ.

Bemidji, Minn. — Vitos policija areštavo 250 International Falls Medžių kompanijos streikuojančių darbininkų ir visus, suvarę į specialį traukinį, "etapu" išsiuntė į Virginiją, Minn. Čia buvo prekių traukinį, keliavę 150 I. W. W. unijos darbi-

ninkų, išguitų iš Cornwallis ir pusiaugyvių nuo šelčio ir bado. Jiems atvykus policija areštavo visus vietas industrialistus. Da paleido paskalą, buk atvykusieji industrialistai esą "traukinių plėšikai".

GRĖSIA 75,000 N. Y. MOTERŲ SIUVĖJŲ STREIKAS.

25,000 moterų darbininkių, dirbančių jakutes, 10,000 baltrubių darbininkių ir 10,000 apatinių andarokų darbininkių pareikalavo 48 val. darbo savaitės ir diktoko mokesčio pakėlimo.

International Ladies' Garment Workers' unijos atstovai veda derybas su fabrikantais.

Be minimų darbų darbininkių, da yra 30,000 kitų moterų drapanų siuvėjų, kurios rengiasi streikuoti, jeigu jų reikalavimai nebus patenkinti. Iš viso būtų apie 75,000 streikininkių.

20,000 "DŽIANITORIŲ" STREIKAS.

Chicago. — 20,000 namų apretų (džianitorių) paskelbė streiką, kuomet Apartment Building Sąjunga atsisakė jiems pridėti 10 proc. algos. Samdytojai giriasi, galį naujų darbininkų gauti į visas streikuojančiųjų vietas.

KELTI ALGŲ PAČTO DARBININKAMS.

Washington. — Tam tikra kongreso komisija patarė pakelti algą 150,000 pačto darbininkų; gaunantiems mažiau, ne \$1,200 metams, pridėti 10 proc.; gaunantiems gi tarp \$1,200 ir \$1,800 pridėti 5 proc. Jeigu patarimas būtų priimtas, tai pačto darbininkams būtų \$10,000,000 metams daugiau išmokama, negu dabar yra.

N. Y. VALGYKLŲ DARBININKAI LAIMĖJO.

New York. — Valgyklų stalių tarnautojų unija laimėjo streiką. Pagerintomis sąlygomis sugrįžo darban 1,500 darbininkų, išstreikavę 5 dienas. Be kitų sąlygų, išsikovojo 10 val. darbo dieną.

ANGLIJOS GELEŽINKELIAI PASILIKSĮ VALDŽIOS RANKOSE.

Karui prasidėjus Anglijos valdžia paėmė geležinkelius ir savo rankas. Bet kompanijoms delei to nuostolių nėra. Be jokio galvosukio jinai kompanijų dalininkams (šėrininkams) moka tiek pelno, kiek mokėjo 1913 m. H. H. Thornton generalis Great Eastern Anglijos geležinkelio administratorius, sako, kad po karui valdžia negrąžinsianti atgal geležinkelių kompanijoms. Bet nė pačios kompanijos neuzsipulsiančios atgal paimti geležinkelių tiesiog į savo rankas. Kompanijos ir valdžia, tai busią kaip ir "partneriai". Geležinkeliai busią pusiau valstybės, pusiau kompanijų turtas.

Geras valstybinio kapitalizmo pavyzdys. Darbininkų laukia sunki kova, kuomet pati valdžia ima pramoniją ir savo rankas ir pati spaudžia iš darbininkų kapitalistams ir sau pelną.

Rusus muša iš Rumunijos

DEL TALKININKŲ TAIKOS IŠLYGŲ.

Iš Londono pranešama, kad talkininkai jau išdirbė atsakymą į Wilsono taikos notą. Taikos išlygos busiančios greitai įduotos Amerikos ambasadoriui Sharpui Paryžiuje. Tos išlygos esančios:
 1. Vokiečiai turi sugrąžinti Belgijai nepriklausomybę ir atlyginti nuostolius.
 2. Vokiečiai turi pasitraukti iš šiuo karu užimtų Prancuzijos provincijų.
 3. Pasitraukti iš Lenkijos, Serbijos ir Juodkalnijos.
 4. Armėnija turi būti "išliuosuota" iš turkų "jungo".
 5. Armėnija pavesti Rusijos arba kelių valstybių globai.
 6. Atimti iš Turkijos visas Europ. esantis jos žemės plėtas, o Konstantinopolį atiduoti Rusijai.
 Anglijos pensijų ministeris Barnes išreiškė norą, kad anglų valdžia aiškiau pasakytų prez. Wilsonui talkininkų taikos sąlygas. Da pridėjo, kad Anglija nenorinti Vokietiją sunaikinti nė naujų žemių įgyti; ji kovojanti tik tuo tikslu, kad vokiečių militarizmą sutrynus.

Generolo Mackenseno armija pervarė rusus per Putna upę vakary Moldavijoje, į žiemius nuo Fokšanų, kurį paėmė keletas dienų atgal. Prie Putnos vokiečiams tekė 5000 rusų belaisvių, tris kanuolės ir 10 kulkašvaidžių. Vokiečiai dabar turi užėmę jau mažne visą 50 mylių Sereth upės vakarinį krantą, nuo Fokšanų iki Brailo apygardos. Durtuvų susirėmime rusai buvo priversti apleisti apdruntintą Kasino klonį. Abejose Fundeni upelio pusėse vokiečiai pavarė rusus atgal.

VOKIEČIAI PAĖMĖ TRIS DIDELIUS RUMUNŲ MIESTUS.

Vokiečių pranešimais, rusų ir rumunų armijos visai išvytos iš Dobrudzios. Vokiečiai paėmė Brailovą ir dabar smarkiai bombarduoja svarbią tvirtumą ir miestą Galatzą.
 Vokiečių gen. Mackensen 8 sausio privertė rusų-rumunų kariuomenę apleisti dikčias sudrutintas Moldavijos pozicijas ir paėmė Fokšanų miestą su 1000 belaisvių.

Svarbus rumunų stovyklos punktas Matčin jau kelios dienos atgal vokiečių paimtas.

Rygos fronte, Babito ežero apygardoj rusai atmušę vokiečius ir paėmę 500 jų nelaisvius. Rusai taip-pat turėję pasisekimo ties Aa upe; bet visuose kituose Rygos fronto punktuose buvę sumušti.

KAIZERIO ĮSAKYMAS ARMIJOMS.

Vokiečių kaizeris išdavė savo armijoms įsakymą ginklu priversti talkininkus taikytis. Aš, girdi, norėjau taikos ir ją pasiūliau. Vokiečių priešininkai, norėdami daugiau galybės, pasiūlyma atmetė. Taigi esanti jų kaltė, kad toliau bus kranjas liejama.

FR. ADLERIS PASIKART NORĖJĖS.

Vokiečių laikraštis "Kreuz Zeitung" praneša, kad austrų soc. Fr. Adler, kuris užmušė austrų ministrerių pirmininką Sturghaką, bandęs pasikarti. Bet kalėjimo sargas da gyvą paliuosavęs iš kilpos.

SUSIMYLEJO ANT RUSIJOS SALININKŲ - AGITATORIŲ.

Austrų-vėngrų naujasai karalius Karl-Stefan mirties bausmę Kramaržui ir trims kitiems žymiesiems čekų veikėjams pakeitė kalėjimu. Kramarž gavo 15 metų, kiti po mažiau. Juos kaltino už valstybės išdavimą; jie agitavę už Čechijos prijungimą prie Rusijos.

STIURMERIS VĖL MINISTERIJO.

Petrogradas. — Overseas žinių agentura praneša, kad atstatytasai iš rusų ministrerių pirmininko vietos B. Stiurmeris gavęs užsienio reikalų ministerio vietą.

REZIGNAVĖS TREPOVAS.

Londonas. — Naujasai rusų ministrerių pirmininkas Aleks. Trepovas jau rezignavęs. Anglijoj į tai žiurima, kaip į vis didėjantį vidurinį Rusijos krizį.

'Vienybė' ir oportunizmas

"Naujienos" vis da ilgus straipsnius pveda vienybės klausimui šelpimo darbe, nes esą pas mus ikišiol labai prastai klausimas buvęs rišamas. Jos labai nepatenkintos brooklyniskio ir P. K-to rezolucijom tuo klausimu ir stengiasi jas sugriaut. Kame gi skirtumas pasirodo? Pasirodo gilaus principinio skirtumo. "Naujienoms" rodosi, kad vienybė šelpimo darbe esanti galima ir negalima jos principaliai atmeti. Kuo gi jos remia tą savo išvadą? Kuo sumuša P. K-to rezoluciją?

Toje rezolucijoje mes skaitome:

"Nei nukentėjusių del karo šelpimo darbe nėra (tik atsiminkime Newarko, Bridgeporto ir kitų vietų Lietuvių Dienos nuotikius) ir negali būti vienybės, nes buržuazinės srovės, kaip klerikalai, taip ir tautininkai žiuri į tas nelaimingųjų šelpimo draugijas pirmučiausia kaip į įrankį savo klesos pozicijoms stiprinti — kaip ekonominiams, taip politiniams ir kultūrinėms dirvoj, o patį šelpimą stato žeminančiais gaunantį pašalpa lbdarybės pamatais, o mes turime statyti darbininkų klesos susišelpimo pamatais".

Da aiškiau tai buvo pasakyta "Kovos" N 47: įvairios žinomos mums šelpimo draugijos ne vien rupinasi nukentėjusių del karo šelpimu, o jos atlieka ir kultūros darbą (mokyklos ir apskritai švietimo reikalai) ir net politikos darbą. "Su jų pagalba tos srovės, kurios laiko tas draugijas savo rankose, stiprina miniose savo intaką, stiprina savo poziciją. Tai visiems mums šiandien yra aišku, kaip diena. Be to šelpimas gali būti paremtas žeminančia žmogų buržuazine lbdarybe ar darbininkų klesos susišelpimu. Ir dėl to nei galime ir negalime įvykti vienybės (be kablelių) ir šelpimo darbe. Mes negalime stiprinti klerikalų pozicijų žmonių miniose ir jų buržuazinės lbdarybės remti, jie negali mūsų darbui pritarti. Delto klerikalai trokšta "vienybės" tik tam, kad pasikinkius mus į savo vežimėli."

Kuo sumuša "Nauj." šituos pamatinus dėsnius? Ar bent mėgina prirodyti, kad buržuazinės ir susipratusių darbininkų organizacijos gali vienodais pamatais stovėti, kad klesiniai skirtumai čia nieko nereiškia? To mes nematome. Beje "sumuša" tuo, kad esą, kaip nuo unijų ir kooperacijų nesisalina socialistai, kad ir jų ten nėra didžiūmos, taip-pat neturi šalintis ir nuo šelpimo darbo. Bet pirmiausia, čia kalbame ne apie tai, apie ką reikėtų kalbėti. Juk ne apie šalinimąsi ir nesisalimąsi nuo šelpimo darbo yra kalbama P. K-to rezolucijoje, o apie tai, ar šelpimo darbe reikšdinasi principialiu klesinių prieštaravimu, ar ne. P. K-to rezolucija ir "Kova" tvirtina, kad reikšdinasi; tokios nuomonės yra ir Rusijos, Latvijos, Lenkijos socialdemokratai (ne social-patriotai). Štai ką rašė tuo klausimu Rusijos s.-d. mažumos (ne kairiųjų, o centro) rinkinio "Internacionalas ir karas" Redakcija:

"Karo meto vargų švelninimas — kareivių šeimynoms, pabėgėliams, bedarbiams gelbėti organizacijos — tai yra būtina reikalinga ir labai svarbi socialistų veikimo dalis savo metu... Kaip ir kiekvienas kitas socialistų visuomenės darbas, jis gali ir turi būti vedamas klesinės kovos ir klesinio savarankumo pamatais (to pavyzdžių nemaža davė dabartinis karas Varšavoje, Lodzėj, Vilniuj, Rygoj ir tt.); jis pirmiausia įgyja pobūdį kovos už nukentėjusių del karo reikalų prieš jų išnaudotojus".

Tai yra, be abejonės, teisin-

gas, tikrai klesinis šito klausimo statymas. Ar gali panašiai įjstatyti ir rišti įvairios buržuazinės srovės? Ne, nes jų klesiniai reikalai ko kita reikalauja. O naujieniečiai ar bent mėgina prieiti iš šitos pusės prie kalbamojo klausimo? Jie tik temdina jį, vietoj aiškino. Tarp jų kalbų ir Brooklynso suvažiavime (1914 m.), ir "Naujienose", tarp jų klausimo rišimo ir buržuazinių srovių nebuvo ir nėra jokio principinio skirtumo, nes nebuvo ir nėra pas juos šiuo klausimu klesinės pozicijos; ne darbininkų klesos reikalais jie vaduojasi, kaip ir Brooklynso seime vadavosi, o tautos reikalais apskritai. Ir daug teisingiau buvo pasielgęs 1914 m. LSS. IV Rajonas (Brooklyn, New York ir New Jersey valstijos), kuris atmetė bendradarbiavimą su buržuazinėmis srovėmis, o ne naujieniečiai, jį remdami.

Gal kas-nors mums pasakys: bet mes juk tik renkame aukas ir pasiunčiame, tai kokie čia klesiniai skirtumai begali būti? Tokie, kaip kiekvienam aukų rinkime vienam ar kitam klesiniui tikslui. Juk aukas renkant turime mes šiaip, ar taip aiškint savo poziciją darbininkų miniomis, ir tame aiškime bus galima arba gilinti jų klesinę sąmonę, arba temdinti ją, kaip tai daro įvairūs "vienybės" skelbėjai. Antra, mums visai ne vietiškai kokiems tikslams ir kaip mūsų surinktos aukos bus suvartotos. Ir tai vėl turime mes aiškinti darbininkų miniomis ir visa daryti, kad ten, Europoj, mūsų aukos būtų suvartotos ne buržuazinei lbdarybei ir buržuazinių pozicijų stiprinimui, o darbininkų klesos susišelpimui ir jos klesinių pozicijų stiprinimui. Buržuazinę lbdarybę mes griežtai atmetame, ir sąmoningi darbininkai neturėtų jai nė vieno skatiko aukoti, nes ji, trupiniu nerudama mūsų broliams, tik stiprina buržuazijos intaką darbininkų eilėse, tankiai demoralizuoja juos ir išnaudoja.

Tai kaip gi vistik su darbininkų unijomis ir kooperacijomis, kur nėra socialistų didžiūmos? Juk kartais dargi socialistai veikia tose pat organizacijose, kur vadovauja klerikalų ir kitų buržuazinių srovių atstovai! Pirmiausia reikia pasakyti, kad toks dalyvavimas galima pripazinti tikrai išimtinuose atsitikimuose, kuomet nebėr kitokio kelio. Juk kiekvienam aišku, kokio gilaus, pamatinio skirtumo yra tarp klesinių intakos esančius jose darbininkus, atsikratyti nuo buržuazinių vadovų. Kartais įėjimas į tokias organizacijas gali turėti tos vertės, kad nutraukus nuo jų veidų kaukes ir parodžius jų darbininkų miniomis tikra šviesa, arba kad, jose bunant, lengviau galima būtų prie minių prieiti ir varyti tarp jų savo klesinį darbą. Tuo vaduodamiesi klerikalie Rusijos draugai įstojo į Peterburgo klerikalų vadovaujamą draugiją nukentėjusiems del karo šelpiti, ir mes nieko prieš tai neturime, nes jie ten ne vienybė skelbia, o traukia kaukę nuo klerikalų ir tautininkų veidų, gina klesinę darbininkų poziciją, su tos draugijos pagalba stengiasi prie darbininkų minių prieiti, pastatyti ją pačių nukentėjusių susišelpimo pamatais. Apie tai kadaise rašė ir Skotijos "Socialdemokratas", jog nėra pikto tame, kad socialistai

jeis į klerikalų ar liberalų draugijas, kad tik jie įeidami į jas ir ten budami, neskelbtų vienybės, netemdintų klesinės darbininkų sąmonės, o visuomet eitų tiesiu savo klesiniu keliu, kaip ir unijose ir kooperacijose.

Vienok da kartą pabriežiame: įėjimas į tokias organizacijas galimas tik išimtinuose atsitikimuose, nes pats įėjimas jau gali suklaidinti tamsesnius darbininkus, kuriems juk nuolat kalta visokie buržuaziniai suvedžiojimai apie tautos vienybę; tokiame atsitikime juo aiškiau reikia pabriežti įeinant ir įėjus, kad tos vienybės ir tuomet nesudidaro.

Vadinasi, del tam tikrų politinių sąlygų Rusijoj ar Lietuvoj, kur atskirų darbininkų susišelpimo organizacijų negalima įkurti, galimas ir toks įėjimas į kitų srovių vadovaujamas organizacijas; tik ir tokiame atsitikime principialis skirtumas tarp vieny ir kitų būtinai turi būti neslepiamas, neteminamas, o aiškiai rodomas. Visai kas kita įeiti arba kurt bendras su buržuazija organizacijas, kur galima lengvai skyrum kurt, gyvuoti ir plėtotis. Reikia atsiminti, kad tos bendrosios organizacijos, į kurias įeina klesiniai susipratusių darbininkų ir buržuazijos atstovai, tikrai galės gyvuoti laisvesniame krašte labai neilgai. Vienybė sulipydyti tarp jų galima būtų tikrai tuomet, jei viena ar kita pusė atsiskyrė nuo klesinių savo pozicijų, o tai yra negalima, arba jeigu darbininkai nesiremtų klesiniais pamatais, o tautos pamatais. Kartais nuo karto čia galimi tikrai susitarimai tam tikromis sąlygomis, kaip, pavyzdžiui, Liet. Dieną, bet ir tuomet vienai valandėlei neturi užmirštis principialis skirtumas. Jei tas skirtumas bus rodomas minibus, o ne slepiamas, minios nebūs suvedžiotos. Pavyzdžiui, kur yra klerikalų ir socialistų darbininkų unijos, jos karūs susitarusios išvien streiką veda; garų ilgą laiką joms reikia susidurti, tartis, vienok principialiai skirtumai lieka, apie nuolatinę jų vienybę nieks nekalba — ir streikui pasibaigus jos vėl kiekvienas sau veikia.

Visai kitaip žiuri į šituos klausimus "Nauj." Jos principie pripažįsta vienybę ir tik kaltina klerikalus ir tautininkus, kad jie jos nenori, kad jie ją ardą. Jei, girdi, del principo atmesime vienybę, tai jie apšauksią mus ardytojais; mūsų intaka miniose tuomet sumazėsianti... Tikras "marksininkų" prirodymas! Neuzdyka į P. K-to rezoluciją "Naujienos" vadina nemarksistinė. "Marksistinis"—tai esąs 'N.' prirodinėjimas, kad principie nėra principialiu skirtumu šelpimo darbe tarp klesiniai susipratusių darbininkų ir buržuazijos. Istikrujų "Nauj-se" šituo klausimu reikšdinasi toks oportunizmas, taikymasi prie valandos ir nesivadavimas principais, toks beprincipumas, kad net stebėtis reikia. Atvyksta klerikalų atstovas Šimkus — jau jos linksta prie jo paturėjimo, atvyksta Yčas — jau jis darosi "gerb. p. Yčas" (Redakcijos straipsnyje!), atvyksta Bulota — žinoma, tai labiausia užsitarnavęs vyras visais atžvilgiais, kurį "Nauj." į padanges kelia; pasirodo "Keleivio" darbai, So. Bostono siuvenijų unijos komiteto laiškas į "Ateitį" — ir "Nauj." neranda nė vieno kritikos žodžio... Ateina Janulaučio laiškas — jau jos šaukia: palaukit! apsižiūrėkit! ten persimainė sąlygos, — gal... gal ir mums reikės... peržiūrėt savo poziciją? Pasirodo Lietuvos social-patriotų "diplomatinių" žygių — jų veikimas "na zewnątr" (užsienij) išvien su klerikalais ir tautininkais — ir taip-pat "Nauj." tik gint juos mokali. Vis tai to paties oportunizmo vaisiai, apie kurį da teks mums kalbėti.

SOC. IR SOC. DARBO PARTIJŲ KONFERENCIJA.

Jos tikslas buvo suvienyti todvį partijos. Delei abiejų partijų politikos tikslu buvo susitarta. Soc. Darb. Part. atstovai reikalavo atviros, "be nuolaidavimų, revoliucinės" taktikos rinkimuose; jie išsitarė net prieš įstatų keliu darbo dienos trumpinimą. Po debatų priimta rezolucija, kad politikoj darbininkų klesia turi eiti po socializmo vėliava ir nedaryti jokių blokų su kitomis partijomis.

Tik kuomet priėjo prie partijos santykių su organizuotų darbininkų judėjimu, — atsirado spraga, kurios konferencija nepaieigė užverti. Socialistų Darbininkų Partijos delegatai pasmerkė darbininkų organizavimą atskiromis unijomis sulig jų amatu (cechinės unijos); jie reikalavo, kad Socialistų Partija turėtų griežtai stoti už didžiules darbininkų industrialines unijas, apimančias istisas pramonės. Socialistų Partijos gi delegatai nurodė, kad visi tarp-tautiniai socialistų kongresai paliko darbininkams patiems išsidirbti sau ekonomines (unijų) organizacijos formas ir kad, apskritai, socialistų partijos nesi-kiša į vidurinių unijų judėjimo reikalus. Delto nesuositakė. Nesuositakė taip-pat organizacijos klausimu: S. D. P. norėjo likti atskira organizacija ir susijungus su Soc. Partija.

KAS TAI YRA SOCIALIZMAS?

N. Bucharin.

Kokį tik kraštą mes dabar imtume — Rusiją, Vokietiją, Ameriką ar Prancūziją — visur išsivys žmonių nelygybė: vieni sėdi kitiems ant pečių, o visi kuom džiaugiasi, visa ką valdo; kiti žmonės dirba dienas ir naktis, blogai valgo, mažai miega, slėgiami neturto ir vargo, ir visa kuom priklauso nuo savo ponų ir valdonų. Didžiųjų miestų svariabausiomis gatvėmis vaikštinėja "švarioji publika": viskas čia taip puiku, net akį veria. Tų miestų gi linydynėse prisiglaudę neturintieji pastogės; anksti rytą, kątik pradeda diena bruktėti, iškur ten lenda skarmaluotos senės, nublyškė vaikai, kokie ten žmonių skeletai, ir pradeda riausti gatvės šiukšles, godžiai renka daržovių likučius, kartono (storosios popieros) ir skudurų gabalus: tai jų maistas, iš to jie daro sau "drabužį"; čia jie renkasi kuro...

Kame tokios nelygybės priežastis? Tame, kad vieni žmonės turi viską, o kiti neturi nieko, be poros rankų darbei. Pirmieji turi ir pinigų, ir mašinų, ir fabriky, ir namų, ir žemės — visa ką jie pasiglemė į savo rankas, į savo nuosavybę. Antrieji neturi nė šapo. Žmonių visuomenė yra perskelta į dvi dalis. Tu du abazų; į dvi didžiūias klesas: savininkų — kapitalistų ir dvarininkų klesą, ir darbininkų-proletarų klesą.

Kad panaikinus tą nelygybę ant žemės, reikia iš kapitalistų atimti jų galybės pamatas — jų nuosavybę; reikia iš jų atimti valdymą fabriky ir dirbtuvių, mašinų ir žemių, anglies ir naugės kasykly. Tada jie nebegalės spauti darbo žmonių, tada jie liausis sėdėję darbininkui ant sprando. Bet kas toliau daryti su tuo iš kapitalistų atimtu geru? Pirmas atsakymas — visa ką tarp savęs lygiai išsidalinti. Bet šis budas yra niekam netikęs: kas gera išeis iš to, kad vienas žmogus gaus vieną mašinos dalį, kitas kitą, trečias gi — da ką tokio? O kaip da visa ką lygiai ir išdalsi? — tai tiesiog negalima. O paskui: net jei visa kas būtų galima išdalinti, tai vėl kiekvienas pradėtų sau dirbti, kaip smulkus meisteriukas: pradėtų savo prekius pardavinėti, o nuo kito traukti.

Kas bent krislelį daugiau iėgos turėtų, tas pradėtų imti viršų. Vėl priaugtų stambių kapitalistų, ir prasidėtų senoji paininga; savininkėlių dalis subankrutytų ir išnaurotų eitų tarnauti savo laimingiems konkurentams.

Reiškia netinka dalintis atimtas iš kapitalistų geras, atimti dirbimo įrankiai. Tai vėl veda į nelygybę, vienus į turtą, kitus į skurdą.

Lieka kitas išėjimas. Ne dalinti, ne trupinti atimtieji dirbimo įrankiai, tik leisti visuomenei bendrai tvarkyti dirbimą, kad visa visuomenė jį vestų bendru planu.

Šitas klausimo rišimas visai teisingas ir visai galimas. Paziūrėkite, kaip šiandien visame dirbime šeimyninkauja kapitalistų sąjungos — trustai? Stambųjų kapitalistų burelis savo istikimų direktorių, administratorių ir kitų pagalba — tam tikru planu veda dalyką visame krašte, net užsienij. Kodel gi visa visuomenė negalėtų pati to daryti? Įsivaizduokime draugiją darbininkų, kurie dirba, kaippo lygus tos pačios bendrijos nariai. Tokia — tik milžiniška — dirbančių žmonių draugija ir yra socializmas.

Socializmas reiškia visuomenę dirbimą, visuomenę valdymą visų dirbimo priemonių, nelygybės išnaikinimą žmonių tarpe, klesų išnaikinimą ir visos žmonių visuomenės pavertimą lygių ir laisvų žmonių darbininkų draugija.

Socializmas liuosuoja darbininkus iš kapitalisto valdzios ir neša milžiniškos naudos visai žmonių. Jau viena tai, kad žmonės bendru planu varys dirbimą, neša milžiniškos naudos: dabar, del blogos dirbimo organizacijos, vieno dalyko dirbama toli permaža, kito toli per daug. Taip atsitinka, kad pridirbta tiek daug, jog prekių guli ir puva; o jų pirkti alkani žmonės taip-pat negali. Tada prasideda krizis, nedarbas, auga skurdas. Socializmo gadynėj visai to nebebus. Nes išanksto bus apskaityta, kaip vienam bendram dideliame ukjį, kiek ko reikia gaminti.

Taigi, kada viskas bus tvar-koma bendru planu, tai bus galima dirbti tikrai geriausiomis mašinomis. Nesigailės tada įvesti naujų mašinų, kaip kad dabar, kada godus kapitalistas naudojami pagiją darbo iėga ir tankiai delei darbininkų rankų pigumo neveda naujų mašinų. Dirbimas kuogeriausiomis mašinomis, bendras darbo planas, jo vedimas plačiais pamatais — visa tai duos progos taupyti darbo laiką, taupyti žmogaus spēkas.

Begalo daug spēkų bus sutaupta, panaikinus karus, dirbimą armijai ir laivynui, tvirtovėms ir laivams šarvuociams. Dabar šimtai tūkstančių, milijonai rankų dirba naikinimui. To taip-pat nebebus. Bet kiek da galima sutaupti iėgų ir palyginus su dabartiniu "taikos" laiku! Paziūrėkite, kokia spēkos daugybė aikvojama klesų kovai, priespaudai ponų pusėj ir bandydams liuosuoti — prispaustųjų pusėj! Socializmas, kurį darbininkų klesia įgis tikrai sunkia kova, išnaikys klesas, žmonių kovą padarys neberekalinga, ir visos žmonių iėgos eis kovai su neprielankiomis prigimties spēkomis, jų apgalėjimui.

Socializmas leis sutaupti tiek iėgų, leis taip pagerinti dirbimą, kad darbas, azuot buvęs prakaismu, užguliusu slėgiama žmonių, pavirs butinu reikalu sveiko ir laisvo socializmo visuomenės piliečio. Nutruks retėzis, kuriuo darbininkas prirakintas prie kapitalo. Išikunys draugiškas, linksmas ir laisvas darbas.

Tą tikslą sau statosi darbininkų klesia. Tą tikslą ji atsieks neataidžiai sunkia, kruvina kova. (Iš "Novy Mir"). Vertė T. G.

IŠ AMERIKOS DARBININKŲ GYVENIMO

(Pradžia N 1)

Darbininkų unijos neturi skaitytis su buržuazinės visuomenės nuomone; bet turi skaitytis su proletarijos visuomenės pažvalgomis. Dabar gi tankiai antraip dedasi. Kada unijos pradeda remti streikus, tai pradeda teisintis prieš buržuazinę visuomenę, kad toji nedarytų joms jokių išmetinėjimų. Pavyzdžiui, panašiai pasielgė Amerikos Darbo Federacija. Per Arizonos kasyklų darbininkų streiką A. D. F. konferencija priėmė rezoluciją, kurioje nurodė, kodel A. D. F. nutarė paremti Morenci, Metcalf ir Cliftono mainierių streiką. Nors ir nurodė, kad patys kapitalistai, pareikalavę, kad darbininkai turi apleisti savo uniją, pirtė darbininkus iš-eiti į streiką, bet smarkiausiai pabriežė gubernatoriaus ir šerifo prielankumą: "Kadangi gubernatoriaus ir šerifas nepanaudojo savo galios tam, kad suardžius streikininkų vienybę ir sulauzius jų streiką, bet rupestingai saugojo valstijos garbę ir užsitikėjimą, kurį suteikia jiems žmonės, ir už tai užsi-pel-nė didelę padėką iš musų" (ištrauka iš A. D. F. rezolucijos).

O kadangi Arizonos gubernatorių rašė: "Aš, George N. P. Hunt, Arizonos gubernatorius, pildydamas žmoniškumo priskyką, šiuo apskelbiu, kad Clifton-Morenci distrikte yra didelis veikalaš maisto, kuro ir rubų, ir karštai atsišaukiu į pradžianius šios valstijos gyventojus, ragindamas juos šelpiti pinigais ir kitokiais dalykais vargą kenčiančias šeimynas, kad padėjus joms šioje industrialinės suirutės valandoje" (iš Arizonos gubernatoriaus atsišaukimo), — tai ir A. D. F. nutarė paremti mainierių streiką ir ragina visas priklausančias Federacijai organizacijas, kuo tik jos gali padėti Arizonos streikininkų kovai ir siųsti aukas; taria tai gryna sąžine, nes jau gubernatorių kelia parodė!

Tai visai ne proletarų budas remti streikus, kada savo žingsnius prisieina remti pirmtakų gubernatorių atsišaukimais. Darbininkų organizacijos streikų remimą negali pamatuoti gubernatorių ar kitų valdininkų užuojauta, bet darbininkų klesos solidarumu ir streiko butinumu, kaipo proletarijos kovos įrankio, ir pačių streikierių reikalais.

2. 1915 m. DARBO FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS.

Lapkričio mėn. buvo 35 iš eilės Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo keli šimtai atstovų nuo 2,000,000 darbininkų. Kad A. D. F. nėra tikra proletarų organizacija, bet tik liberalės darbininkų politikos sąjunga, besivelkanti buržuazijos uodegoj, rodo ir tas, kad A. D. F. suvažiavimą pasveikino ir Californijos gubernatorių ir San Francisco majoras, ir arcivyskupas. Be to sveikino tas majoras, James Ralph, kuris pasižymėjo, kaipo uolus darbininkų unijų priešininkas.

Pildomasis Komitetas padavė įvairių-įvairiausių sumanymų. Tarp jų randami ir tokių:

"Kuosmarkiausias organizavimas moterų darbininkų; Kuosmarkiausia kova del 8 val. darbo dienos; Įstatymai, draudžiantys kokiai nors organizacijai samdytis ginkluotų sargų ir streiklausių; Įstatymai leidžiantis valdzios darbininkams organizuotis. "Kad darbininkai remty iniciatyvos ir referendumo principus". Tai paliečia ekonominius ir politinius darbininkų reikalus. Be to randami ir tokių sumanymų, kurie stengiasi suteikt plautesnių darbininkams ryšių, kaip antai:

Jūsų Kudikis Nori Pieno

Ką jūs pilate į kudiškiui duodama bonkute? Negalint kudiški maitinti su atšargumu pasirinkti maistą, kuriuo kudiškis galės augti ir būti drūtas ir sveikas. Motinos, kurioms rūpėjo jų kudiškių gerbuvius, vartojo šį pieną, per šešiasdešimt metų, idant apsaugojus juos kritiškame jų augimo laike.

Iškirpk šį kuponą dabar ir pristusk jį pas (K.H) Borden's Condensed Milk Co. New York City, N. Y. o apturėsi pilnus nurodymus Lietuvių kalboje išaiškintą, kaip tą pienu vartoti; prie to apturėsite 52 puslapių knygelę "Kudiškio Gerbuvius", kurioje pasakytą kaip kudiški užlaikyti, idant jisai būtų stiprus ir sveikas.

Pilnas Vardas
Adresas

"Užmezgimas artimesnių ryšių su Pietinės ir Centralinės Amerikos darbininkais.

"Viso pasaulio darbininkų konferencija pasibaigusi karui įvykdymui pastovios taikos".

Bet greta jų mes matom ir visai neproletarišką reikalavimą "rubežiuoti ateivybę". Tai toks reikalavimas, kuris negali prisidėti prie tarp. darb. solidarumo kelimo. Keistai išrodo ir ta "viso pasaulio darbininkų konferencija "pastoviai taikai" įvykdinti.

Mažą to. Amerikos Darbo Federacijos tarp jų vadų, kaip paskutinis suvažiavimas parodė, viešpatauja net atžagareiviai.

Chicago delegatas siūlė rezoliuciją, reikalaujančią, kad įstatymų leidimo įstaigos nustatytų 8 val. darbo dieną. Federacijos prezidentas priešinosi, ir dauguma palaikė jo pusę!

Susipratę darbininkai turi nušluoti tokius prezidentus bei tokią daugumą ir turi nebesiusti į suvažiavimus tokių atstovų, kurie nepalaiko darbininkų reikalų.

Z. A.

MOKSLEIVIS PRIEŠ MOKSLEIVIŲ FONDA

Aš esu vienas tų moksleivių, kurie pergyveno sunkiausias dienas kelionėj prie augštesnio mokslo. Aš suprantu neturtingo moksleivio padėjimą, nes yra man tekę but ir be maisto po porą-trejetą dienų, ir be šilumos žiemos laike. Daug sykių 17 centų kišenių nebuvo, o ranka nemokėta ir už mokslo reikalauja. O, aš galėčiau parašyti skaudžią istoriją iš beturčio moksleivio gyvenimo ir aš gatavas bučiau jį gelbėti, kiek tik galėdamas. Bet, pats perkentęs tiek vargo ir da iš jo besiritęs, aš esu priešingas steigimui fondo prie Sąjungos, kuris šelptų moksleivius ir štai delko:

Socialistų Sąjunga yra revoliucinė organizacija, kuri jungia darbininkų minias į kruvą, mokina jas suprasti savo kleses reikalus, savo padėjimą visuomenėj, savo uždavinius ateityj ir remia tokius kovos budus prieš kapitalizmą, kurie yra didžiosios narių pripažinti tinkamais. Kapitalizmas vienus žmones daro nedorus, paleistuvius, vagilius, girtuoklius; kitus taip bėdinus, kad jie neturi ko valgyti, trečius — bemokslus, ligonius ir tt. Jeigu socialistų organizacija nutartų visus alkanus penėti, jos izde neliktų nė skaitlingos, kad jose yra daug bedarbių, ligonių, bėdinių žmonių, žmonių trokštančių mokslo. Jeigu organizacija stengtųsi interesuoti visų narių privatiniais reikalais, jei ji stengtųsi juos visus rupinti ir daktaru, ir maistu ir darbu, ir mokslo ir kitkvo, tuomet ji nukryptų nuo savo uždavinio ir vistiek neaprupintų nė geros dalies savo narių reikalavimų. Žmonės, kurie stoja į socialistų organizaciją, yra įsitikinę, jog kapitalizmo gadynež jokia būdu žmonės negali būti aprūpinti maistu, sveikata, mokslu ir kitkuom — jie ateina kovoti prieš tokią tvarką. Jeigu mano tėvus, brolius, seseris ir mane kapitalizmas skriaudė ir nematyt galotoms skriaudoms, tai aš stoju į socialistų eiles ne garbės ieškoti, ne iš gailėsirdystės delkity; ir nedrįsciau tart, kad, jei jūs, socialistai, mane moksle ir kaip kitaip remsite, tai aš dirbsiu su jums, mokslysiu jus to, ką aš jau žinau, o jei ne, tai aš eisiu pas klerikalus, tartininkus arba busiu bepartvyvis. Toks pasakymas reikštų, kad aš tikiu, jog ir kapitalizmo tvarkoj gali būti gera, jog aš netikiu socialistų organizacijos teisingais uždaviniais ir socializmo mokslu. Reikalauti, kad socialistų organizacija šelptų moksleivius, užlaikytų neturinčius kuom gyvent, taisytų nupuolėlius ir tt., reikią nesuprast socialistų organizacijos uždavinių. Jeigu kuris mūsų turime būti be darbo, skursti, sirgti del persidirbimo ir prasto maisto, jei negalime prieti mokslo arba tik su didžiausiu vargu, — tai turi būti mums da aiškesnė pamoka, jog reikia prieš kapitalizmą kovoti, ir da tvirtesniais socialistais turime likti, negu buvome. Kada ateina pagunda moksleiviui veidmainiauti ir parduoti savo sąžinę ir mintį priešingam judėjimui, lai jis da giliau pasvarsto apie kapitalizmo "gerumą" ir lai da stipriau įtempia savo iėgas kovai su tuom žmonių kankintojūm ir gadintojūm.

Mes, moksleiviai, tobulinamės, laviname savo gabumus ir iėgas, kokių be mokyklos nebutume turėję. Nėra abejonės, mes galime vėliau atlikti geresnį darbą ir daugiau jo net ir socialistų dėjime. Tečiau kyla klausimas: ar tuo tik-lu mes einame mokintis, kad būtų judėjimą platinant? Tik dalelė ši-

tos idėjos gali slėptis moksleivyj, o šiaip visi mokinasi, kad pasidarius inteligentesniu, j "augštesnė" draugiją tinkamu, augštesniais dalykais mokančiu gerėtis ir juos suprast ir, galų galėle, svarbiausis visų moksleivių tikslas yra taisyti geresnį gyvenimą. Lengvesnis darbas, labiau gerbiamas darbas, labiau pastovus darbas, geriau mokamas darbas, liuosnesnis darbas — tai yra dalykai, kurie traukia milijonus žmonių prie mokslo, o žinoma, sykiu ir socialistus. Mokyktas žmogus neretai daro gera kitiems ne butinai savo noru, o iš reikalo. Jei jis tai daro savo noru ir pasiiventimu, vistik jo mokslas liko pasiekta svarbiausia jo paties naudai. Padėti žmogui įgyti mokslą reikią mažne tai-pat, ką padėti kam krautis pinigūs į savo kišeniu. Asmuo naudojami mokslu: jam iš to gerumas; asmuo savo gerovei mokinasi, o ar jis pašvės kiek to savo mokslo vaisių organizacijai, ar ne, — tai jau klausimas.

Kalbama, buk socialistų organizacijos neturinčios gana kalbėtojų, rašytojų ir kitokių veikėjų, nes jos neremia moksleivių, neleidžia savo narių į mokslus. Leiskit man pasakyt, kad jei socialistai pradėtų šelpti visus tuos savo draugus, kurie geidžia mokslą atsiekti, jų atsirastų tiek, kad mūsų izdas per vieną dieną ištuštėtų. Daugelis tyčia ateitų į socialistų organizaciją, kad tik paramos gavus. Einant toliau, ne visi tie, kurie mokyklas lanko ir baigia, išėina veikėjais, rašytojais, agitatoriais. Iš kokio tukstančio augštesnes mokyklas baigusiu vos gal vienas ar pora išėina, kurie yra šiokie-tokie rašytojai, kalbėtojai ar kiti veikėjai. Didžiauma lieka tik profesijų žmonės ir dirba jose per amžių švąo labai. Jeigu socialistai išleisčių nors ir po porą dešimčių savo narių mokslus kas metai, da neturėtuome užtikrinimo, jog susilauksime iš jų rašytojų, gerų kalbėtojų, agitatorių. Žmonės, kurie turi palinkimo ir gabumo rašyti, pasirodo ir be mokyklos arba patįs prasimauja į mokslą. Da toliau, didelė didžiauma mokslą atsiekiųjų žmonių rišasi su vadinama "augštesniaja" draugija, atranda progų smagiai gyvent kapitalizmo tvarkoj ir visai pasitraukia nuo socialistų judėjimo. Tuli net tokie išlepę ir opūs lieka, kad menkiausias jų asmens užgavimas, jų užmanymų nepravėdimas organizacijoj atstumia juos net į socialistų priešininkų eiles. Mat, tuomet lengva pabėgti, kada tinki į kitos klesos žmonių burį ir kada mokslas leidžia lengvai pragyvent. Tuomet "mokslineis" jau lieka tik labdarys socialistų organizacijai ir zinant, kad jis gali pabėgti, kiti turi jam nuolankauti. Mokslus išėjusieji žmonės nebuna tankiausiai socialistai. ne todėl, kad socialistai jų nerėmė, o todėl, kad jie lieka smulkiaja buržiauzija.

Jeigu gi kas kryziavojasi, jog jis pasilikyt amžinu socialistu, jei tik jį moksle socialistai sušelptų, mes vėl gi negalime juom pilnai tikėt ir nenorime jo padaryti savo vergu. Jeigu jo mintis, laikui bėgant, persikeistų, mes negalime jo priversti taip protauti ir veikti, kaip mes norime tik todėl, kad jis yra gavęs mūsų pašalpos.

Jeigu kuris socialistu yra pasirodęs savo pastovumu, savo gabumu rašyme, iškalbume socializmo naudai, jeigu jis yra dirbęs mums naudingo darbo, lai jis prasitaria, moksle budamas, jog jam trumpa, o atsisiras atskirų draugų, kurie pagelbės. Bet socialistų organizacijai visai nedera steigt jokių moksleivių, elgėtų, ligonių, "griešninkų" ir panašių fondų.

Apie rašytojų fondą pakalbėsim kitą sykį. Antanas.

DELEI NAMO VIETOS. Palikt "Kovą" Philadelphiaj. Kuomet aš rašiau apie bereikalingumą kelt "Kovą" iš Philadelphiaj, tuomet da nebuvo nė mažiausių žinių, kuom remiasi tie draugai, kurie nori kraustyti "Kovą". Visapusiai kalbėjau ir pats ieškojau ty Philadelphiaj negerumų; vienok d. J. P. Raulinaitis visai ką kitą išskaitė ir vadina mane Philadelphiaj patriotu. Drg. Raulinaitis svarbiausia argumentuoja šiais savo žodžiais: "o svarbiausia, kad mums kelti reikės, kad mes ir kažin kaip nenorėtume, (mano pabraukta. R. M.), nes tik tai ir pagimdė savo namo įsisteigimo klausimą, ką ir d. R. M. žino, bet tik nenori pasakyt". Taip, R. M. žino ir pasakys, kad d. R., turbūt, tyčia tokius įstatymus pasidaręs, nori įtikint kitus. R. M. labai gerai žino, kad Sąjungai įsigyti savo namą tai yra LSS. 1-mos kuopos įnešimas referendumui, rodos, da nuo 1913 m., kuriame nieko nekalbama apie "Kovos" kėlimą.

Drg. Raul. agituoja už Waterburj; sako, tai esanti didelė lietuvių kolonija, kur, girdi, salė tik viena, o Philadelphiaj dvi karčiaminės salės, o svetimaucijų tai šimtai salių; tik nė vienos (? Red.) nėra darbininkų nė socialistų salės visoj Philadelphiaj. Ar verta bijotis tautinių salių ir ar galima nuo jų pabėgt, d. Raul. klaidingiausia apie tai išsireiškė: jis sako: "viena yra ir tą nupirkume, ir priešo nebebutų" (?). Taip sakyt yra klaidingiausia, viena kad salių gimimas nesuturimas eina savo keliu, o kita, jos mums nekenkia. Pavyzdžiui, abi Philadelphiaj salės gyvuoja iš karčiamų, už progresyvius rengimus nesvietiškai plėšia arba ir suvis neįsileidžia. Taigi būtina reikią Philadelphiaj lietuviams ir svetimauciams darbininkams išgyt nuosavą namą su sale parengimams ir vieta mingams. LSS. 1 kp. per metus išleidžia tik savo parengimams arti \$300. O kiek išleidžia kitos mums artimos draugijos? Esu tikras, kad ne tik progresyviai lietuviai, o ir svetimauciai, pav.: rusai, latviai, lenkai ir slavai socialistai remtų mūsų salę, nes ir jie dabar lygiai vargsta be prieinamų salių.

Kas gi iš tokių Waterburio ar Clevelando, kad ten negalima nė spaustuvei reikalingų daiktų gaut pirkti?

Kitų kolonijų, be Chicago ir Brooklyno, tai tiesiog negalima lyginti prie Philadelphiaj. Bet ten jau yra soc. laikraščiu.

Neziurint jau, kad lėsuotų kraustymas nemaziau, kaip tukstantis, da apie pusę tiek lėsuotų centro viršininkų vazinėjimas įvairiais apžūrėjimo reikalais, kontraktų darymui, advokatams, tyrinėjimui ir tt. O Philadelphiaj viskas vietoj. Čia centras, čia LSS. nuolatinis advokatas d. Nelsonas. Tokiu budu, daug pigiau ir parankiau palikt "Kovą" vietoj, o ne kilnot kur ten į miestukus veik tik todėl, kad tose vietose yra keletas veiklių draugų, kurie taip-pat kilnojasi iš vietos į vietą. Todėl, draugai, nedarykim bereikalingo trukšmo, nes ir taip bereikalingai brangi "Kovos" vieta eikvojama. Palikim "Kovą" Philadelphiaj, mūsų darbo vaisiai bus daug didesni, negu keliant kur kitur.

R. Merkis.

Kelti "Kovą" į Clevelandą. Chicagoje LSS. namas netinka, nes ten yra socialistų dienraštis "Naujienos" ir jų bendrovė nutarė statyti savo namą. Manau, kad patįs dd. Chicagočiai ir apylinkinių kuopų dd. nebalsuos už Chicago. Tokios-pat kliūtys ir Brooklyne, kur yra "Laisvė". Bet Philadelphiaj namas sta-

LAISVOJI SAKYKLA

DELEI NAMO VIETOS.

tyti da labiau netinka, negu Chicagoj ir Brooklyne, nes ten ne didelis lietuvių skaičius gyvena ir apylinkėse mažai lietuvių yra, o ir ateityj nėra vilties daugiau sulaukti, nes ten daugiausia tik yra kasyklų. Iš visų skiriamų "Kovos" kėlimui miestų tinkamiausi yra Detroitas (jo nieks nenominavo. Rd.) ir Clevelandas. Tik dabar turėtuome svarstyti, katras judviejų butų tinkamesnis. Kitus gi palikti ramybėj. Detroito yra daug dirbtuvių, o labiausiai automobilių, kurių fabrikus vis didina. Ten ir lietuvių daug gyvena ir da dvigubai gali pasidauginti, nes ir pats miestas labai didinasi. Clevelande gyvena nemažai lietuvių, ir jis turi lietuvių gyvenamų apylinkių. M. Punis.

Mūsų ateitis.

Nutarta statyti Sąjungai namą. Puikus dalykas! Ir nėra abejonės, kad namas bus pastatytas. Dabar svarbiausias klausimas: kur statyti tą namą? Ir tuojau kiekvieno miesto "patriotai" pradeda piršti ir nurodinti vietą tam busimam namui: pas juos, jų mieste. Diskusijų keliu mes prieisime prie galutinio išvedimo ir nutarimo. Vienok reikia būti labai atsargiems, kad nepadarius neapraktiško žingsnio, kad paskiau nesigailėjus: nepraktiškas nutarimas šiuo svarbiu klausimu gali priversti prie didelės suirutės. Užtat gerai apgalvokim.

Nėsu ir nebusiu kokio-nors miesto ar vietos šiame dalyke "patriotas".

Geriausia, praktiškiausia ir turinti didžiausią ateitį Sąjungai ir jos organams vieta — tai Chicago! Tik Chicagoje pastatytas namas neš gausių vaisių Sąjungai, jos organams ir visiems LSS. nariams, ir delei to socializmo teorija ir praktika lietuvių tarpe galės pakilti iki daug augštesnio laipsnio, negu dabar. Philadelphiaj, Waterbury's, Clevelandas arba Brooklynas, sudėjęs juos visus į vieną vietą, ir tai da praktikos žvilgsniu neatlaikys vienos Chicago konkurencijos. Sakau tai, praktiškai patyręs ir matęs, ir pažinęs visas tas vietas.

Kitas dalykas. Girdėjau, "Naujienu" bendrovė jau pradėda planuoti savo namo statymą. Tai kodėl negalėtų sykiu ir "Naujienu" bendrovė ir Sąjungą sujungtomis iegomis pastatyti vieną namą ir dirbti savo darbą skyrium, viename name?! Ir konkurencijos jokios nebutų, nes ofisai turėtų būti skyrium ir knygos vedamos skyrium. Šis klausimas turėtų būti irgi plačiai aptartas ir sutartinais išrištats.

Todėl, Sąjungos kuopos, komitetai ir visi, kas gali ir turi nors biskį laiko, lai pagalvoja ir duoda patarimų ir nurodymų šiuo klausimu. Polemikų arba karštų ginčų čia buti negali ir jie niekuomet nieko niekam gerio neneša. Čia mes kalbame apie savo dalykus, o neiname į ginčus su idėjos priešininkais. Tik grynai praktiški ir faktais paremti argumentai čia reikalingi.

Aš dabar, turėdamas kalėdų vakacijas, budamas liuosas nuo mokyklos, aplankiau daug draugų sąjungiečių, ir mes plačiai kalbėjome apie tai, o draugas Jančauskas privertė mane ir šį straipsnį parašyti. Jis dabar, apkeliaęs pusę Amerikos ir gavęs daug praktikos ir naujo patyrimo, sugrįžo atgal Chicago, prisidėjo vėl prie LSS. kuopos ir ketina panaudoti visą savo atnaujintą energiją tam, kad Sąjungos namas butų Chicagoje. Jis didžiausiu entuziazmu apie tai kalba. Ir aš tik norėčiau, kad tie jo puikus ir Sąjungai keliantis norai įsikunytų

gyvenime. Pavasarį jau galėtume pradėti statyti namą.

Lai busimas namas buna Chicagoje! Tai mūsų atečiai geriausia vieta. A. Žymontas. Chicago, Ill.

Del p. Bulotos Laiško

Seniau "Naujiense", dabar "Laisvėje" tilpo p. A. Bulotos "Atviras laiškas" j mane. Jis man seniau buvo prisiųstas, bet aš neradau reikalo duot atsakymo j tokiu tonu parašytą laišką. Kadangi jis dabar viešai paskelbė tą laišką ir jį išspauzdino net du socialistų laikraščiu, tai aš šį-tą turiu trumpai paaiškinti — ne p. Bulotai, o tiems draugams, kurie jo laišką skaitė.

1) Pirmiausia turiu pasakyt, kad nerandu nieko, kas reikalanga butų man atšaukt, nė apie pusfrakį, nė apie vaziojimą po miestą, nė apie kitus dalykus, kas buvo mano laiške j Skotiją rašyta. O kas ten buvo rašyta, gali draugai da kartą persiskaityt. Primjisi tiktai sveiciams priimti sutaisyta vakariene, kur tikėtias kainavo po \$3.50 porai ir po \$2 pavieniui. Man rėžė akį, kad taip susirupinę buvo tuli mūsų draugai priėmimu žmogaus, kuris nekuomet nieko bendro nėra turėjęs su Lietuvos S. D. Partija ir stovėjo tame abazė, su kuriuo mūsų draugai visuomet turėjo kovoti. Ta politinė priėmimo prasmė ir privertė mane porą žodžių apie ją parašyti savo laiške.

2) Kad teisingi buvo mano nurodymai apie tai, kad p. Bulota per rinkimus j 2-rają dumą už tai sakėsi stosiąs, kad kunigams butų mokamos didesnės algos, tai jis pats dabar pripažįsta, ir jau jo reikalas aiškinti, delko jis taip darė, o ne mano.

3) Jei p. Bulota nesakė per minimus rinkimus, jog jis stovįs už tikėjimb mokiniąm mokyklose, tai kodėl jis tuomet neprotestavo prieš tokio dalyko paskelbimą Lietuvos soc. spaudoje, ("Skarde")? Juk jis sakosi labai skaitąs su tuo, ką apie jį soc. spauda rašo! Ir kad ir ta "Skardo" korespondencija parašyta tokio žmogaus, kurį aš pats dabar smerkiu del jo uzimtos pozicijos, tai visai da nereikią, kad viskas, ką jis yra kada-nors parašęs, melas, kad viskas, ką jis yra kada-nors daręs, smerktina. Tokios logikos aš nesu-prantu. Be to iš p. Bulotos atstovavimo laikų da buvo mano paskelbta "Rankpelyne" ir tai, kaip jis landžiojo po ministerių priemenes, prašydamas, kad Mariampolės klioistorius butų atidarytas. Taip-pat ištisai buvo paduota "Rnyje" jo telegrama, nukreipta prieš klerikalų organą "Saltinį", kurioje jis grasina teisnų, jei kas išdrįstų ne kataliku jį vadinti, — kodėl p. Bulota nereikalauja, kad aš ir tai atšaukčiau? Man rodosi, kad tai aiškią rodo jo politikos veidą.

4) Del užmokescio už p. Bulotos dalyvavimą mano byloj tai geriausia butų galima spręsti, uždysią jis gynė, ar ne, jei p. Bulota galėtų pasakyt, kiek šimtų jam buvo išmokėta "kelioniu ir pragyvenimo išlaidų". Gal tuomet aš galėčiau pripažinti, kad "uždyką" p. Bulota gynė.

Pagalios, j p. Bulotos mikčiojimą apie tulus mano "skaudzius žingsnius sulyg darbo žmonių" aš pasakysiu, kad toks mikčiojimas yra nevertas rimto visuomenės veikėjo: jei yra tokių faktų, tai reikėjo juos seniai paskelbti plačiai darbininkų visuomenėj; ir negalima jų slėpti, kad ir aš bučiau sutikęs atšaukt tai, ko p. Bulota nori. Juk tai taip išėina: jei aš jį nubaltysiu, tai viskas bus gerai ir jisai paslėpsiąs ką tai tokio, ką jis ikišiol slėpęs; o jei ne, tai iškelsiąs aikštėn. Tokie keliai man svetimi, ir kam tikrai rupi darbo žmonių reikalai, tas jais negali eiti. V. Kapsukas.

14-155. 41 kp. negalės įvykti.

APŽVALGA

"TĖVYNĖS GYNIMAS".

Juo daugiau kalba apie taiką, juo ji labiau artinasi, juo balsiau šaukia Amerikos kapitalas apie "tėvynės gynimą", apie militarį Amerikos prisirengimą. Delko taip yra, lengva suprasti. Dabar karščiuodama dirba Amerikos pramonija talkininkams amunicijos. Karo pramonija nematyta užaugo ir neša milžiniškų pelnų. Kas bus taikai įvykus? Amunicijos dirbimas turės sumažėti, ir kartu sumažės pelnai. Daugybė kapitalo, įdėta į amunicijos dirbimą (tam tikras mašinas ir kitką), nebeneš pelno, jei nebus ko dirbti. Užtai kapitalistai ieško kokio nors išėjimo: jei nebus galima į Europą gabenti amunicijos, reikia Amerikoje padidinti jos reikavimą. Tuomet nenupuls pelnai.

Delto išsijuosęs dirba didysis kapitalas su savo tarnais, kad da labiau sustiprins Amerikos militarizmą, kad įvedus priverstiną tarnavimą kariuomenėje, kad apsišarvavus nuo galvos iki kojų, ir kad įtraukus Jungtines Valstijas į karą. Kapitalistų laikraščiai šaukia apie pavojų "tėvynei", apie jos "gynimą", visomis paėgomis stengiasi užkrėsti darbininkus patriotizmo dvasia. Deja, daugelis Amerikos socialistų taip pat da nenustoja kalbėję apie "tėvynės gynimą"; kiti taip kalba, kad tiesiog negali suprasti darbininkas, už ką jie stoja. Tokių yra ir lietuvių eilėse. Vietoj to, kad griežtai atmetus, kaip tai musų paskutinio suvažiavimo rezoliucija skelbia, "tėvynės gynimą" imperialistinių karų gadyneje, vietoj to, kad griežtai pasmerkus tuos socialpatriotus, kurie karui ištikus nuėjo viešpataujantioms klesoms tarnauti, jie glosto tuos svarbius šios dienos viso pasaulio socialistams klausimus, jie daugiau gina socialpatriotus, negu kovoja su jais, jie pasakoja, kad tie klausimai esą mums nesvarbūs... Tuo tarpu jau ir pas mus beldžiasi į duris tas imperialistinės politikos ir imperializmo neišvengiamai gimdomas vaisius—karas; ir pas mus jis taip pat išsaus musų eilėse sūrute, jei mes nebusime davę aiškaus atsakymo į "tėvynės gynimo" klausimą. Užtat nestumti turime nuo savęs tuos klausimus, o duoti ji juos aiškų atsakymą; ir nepaturėti turime įvairių rūšių socialpatriotus, o kovoti su jų intaka darbininkų eilėse ir čia, Amerikoje, kaip ir kitur. Kas to nedaro, tie rodosi ne "mokslinio socializmo pasekėjais tikra to žodžio prasme", kaip patįs giriasi, o pirmiausia giminėmis su tais socialpatriotais.

SVARBUS LAIŠKAS IŠ PETERBURGO.

Vienas įžymus visuomenės veikėjas mums tarp kita ko rašo iš Peterburgo: "Spalių 2 (15) d. įvyko pilnas Peterburgo Komiteto posėdis tremtiniams šelpti. Pirmininku išrinktas Januškevičius, sekretorium — Liutkevičius. "Globai" duota 1000 rub. tokiomis sąlygomis: šelpti tuos, 1) kurie duonos neturi, 2) kurie drabuzio truksta ir 3) mokykloms, jei anieđvi reikmenai patenkinta. Nurodyta, kad šelpdama ji nemokėjo užimti pilietinės pozicijos ir laikėsi šovinizmo (atkreipiame į tai atyđią. Rd.). Šitai negali neatilsiepti ir į santykius Komiteto su ja. "Grudą" leido pagalios. Apie tai nusiųsta L. S. Fondo pirmininkui žinia. Žiurint, kaip išeis su Petrapilio Draugija, priderės ir "Grudo" likimas. Kovoja klerikalai su tautininkais iš vienos pusės (jų tarpe Petraskevičius su Purėnu, socialpatriotai) ir socialdemokratai su vadinamais

siais liaudininkais iš antros. Del kiekvieno žygio šitie tarp savęs tariasi".

Tai rodo, pirmiausia, kad mes visiškai teisingos buvome nuomonės apie "Globą Prusų Lietuvos belaisviams", kuri ikišiol buvo "Nauj. Lietuvos" šalininkų tarpū nieko negirdėt, nes jo įkurėjai tikisi į geresnes vėžes įstątsią Petrapilio Draugiją, kurioje dabar eina atkakli kova; jei tai pavyktų, matyt, "Grudo" įkurėjai visai nemano pradėt jame telkti savo spēkas.

LAIŠKAS IŠ DORPATO.

Dorpatu Lietuvių Studentų Draugijos Valdyba prašo musų siuntinėti jiems uđydą "Kovą". Laiške tarp kita ko rašo: "Turint omenyje gyvenamojo momento svarbumą ir gyvenimo sąlygas musų padangėje, ytin svarbu išgirsti drąsesnį, liuosėsnį žodį tiesos, kurs pas jus visgi gali skambėti laisviau. Visuomet užtat noriai ir su žingeidumu laukiame laikraščių iš jusų šalies. Tik gaila, kad ne visados ir ne visi Amerikos laikraščiai atsiekia mus suprantamų priežasčių delei... Ytin pageidaujame laikraščiai artimi mums sulgy savo dvasios, koku yra ir "Kova"..."

"Kova" ir "Nauj. Gadyne" bus siuntinėjamos, tik kažin ar nuéis...

KLERIKALŲ TĖVYNĖS GELBĖTOJAI.

Kun. Bartuška rašo "Dar-ko" N 2, kaip sekėsi rinkti pasizadėjimai mokėti kas mėnuo po \$1 ir net \$5 "tėvynės gelbėjimui". "Suviršum 3000 tėvynainių" stojo į jų eiles. Bet... bet... "saliuninkai suskubo pavartyti agitaciją tarpū saviškių, atkalbinėjant juos nuo lankymosi prakalbose ir mokėjimo tėvynės reikalams pinigų". Ir... iš "prakilniųjų tėvynės galbėtojų", gerųjų katalikų beveik nieko nebeliko. "Biznieriams neprisidėdant prie tėvynės gelbėtojų ir išjuokiant puikias vietinių veikėjų pastangas gelbėti tėvynę, visose maždaug kolonijose pasidarė suirutė". Taip rašo kun. Bartuška. Tai labai svarbus jo pranešimas, kurio reikšmę pirmiausia turėtų pasirupint suprasti pats Bartuška ir jo draugai, kurie nuolat šaukia apie katalikų didžiumą ir taip susirupinę lietuvių biznierių veisimu: ta jų didžiuma tokią, kurią saliuninkai už nosies vedžioja, o turtinguosius biznierių reikia net boikotu gązdinti, kad jie prisidėtu prie "tėvynės gelbėjimo". Tokia yra ta katalikų didžiuma, kurią pats kun. Bartuška taip piešia.

I-SIS PILD. K-TO POSĖDIS

Įvyko sausio 6 d. ir tuojaus pasirodė, kaip svarbu, kad jis yra vienoj vietoj ir susirinkęs gali svarstyti bėgamus reikalus. Posėdžio protokolas tilps N 3. Tuo tarpu mes tik pažymėsimė svarbiuosius nutarimus. Nutartas: didint "Nauj. Gad." formatą ir sumažint jos puslapių skaičių nuo 64 iki 48. Tekste skirtumo tuomet beveik visiškai nepasidarys; "Kovos" kėlimo svarstymą pratęst; priimtas d. Baltrušaičio pasiulyntas, kad vietoj "Tiesos" siuntinėti prenumeratoriams "N. Gad." ir pakviesti ji daugiau prisidėti prie "Nauj. Gad."; nutarta paduoti sumanytą kairiųjų organizacijų valdyboms šaukti konferenciją vasario 4 d. Brooklyne, N. Y., kurioje dalyvaųtu po 3 jų valdybų (LSS, L. D. L. D. ir L. M. P. S.) pasiųstus delegatus ir po viena nuo Soc. Spaudos Sandaros ir L. S. D. P. Atstovybės; konferencijos uđdaviniai: 1) pasiaiškinti obalsių klausimą linkui

Lietuvos; 2) musų uđdaviniai Amerikoje tuo žvilgsniu; 3) musų santykiai su klerikalų ir tautininkų obalsiais ir sutartino minimų organizacijų veikimo klausimas.

Buvo kalbėta ir apie soc. laikraščių santykius. Visi buvo tos nuomonės, kad mes turime eilėrimtų straipsnių išaiškint musų principale poziciją įvairiais klausimais ir nuodugniau nusiųsti santykius su privatniais laikraščiais.

III-CIOJO RAJONO KONFERENCIJOS REZOLIUCIJA.

III-ciojo Rajono (Pittsburgh ir apylinkė) konferencija buvo gruodžio 31 d. Joje dalyvavo 13 delegatų nuo 9 kuopų, taip pat ir Rajono Komitetas. Išviso 18 sprendžiamais balsais. Tarp svečių patariamais balsais buvo d. J. Baltrušaitis. Konferencija vienu balsu priėmė rezoliuciją, kurioje išreikšta "širdingiausia padėka "Kovos" ir "N. Gad." Redakcijai už revoliucinę jų poziciją ir pageidavimas, kad ir toliau tokią dvasia būtų vedami LSS. organai". Drg. J. Daubaras rašo del to: "Is to galima matyti, kokią poziciją užėmė III Rajono organizuoti draugai socialistai. Is to viso mes galime tik pasidžiaugti, kad darbininkai svarsto savo reikalus iš klesinio atžvilgio ir eina tuo keliu, kuris nedrumsčia jų klesinės sąmonės, tai yra revoliucinio marksizmo keliu arba klesų kovos keliu, bet ne "vienybės". Ir mes tik pasidžiaugti is to galime ir kviečiame draugas kad jie stengtųsi nuodugnai svarstyti ir risti kiekvieną gyvenimo kelią klausimą. Plačiau apie tą konferenciją bus N 3.

DEL IV-TO RAJONO REZ.

"Laisvės" N 2 rašo, kad LSS. Rajono konferencija nupeikus "Kovos" taktiką. Ištikrųjų konferencijos rezoliucija daugiau peikia privatinių laikraščių taktiką, negu "Kovos". Be to vienas draugas, dalyvavęs toje konferencijoje, mums praneša, kad ne 11 susilaikę nuo balsavimo, o mažiau: kiti jau išėję buvę. Ypatinai karšti ginčai toje konferencijoje ėjo tarp privatiųjų laikraščių šalininkų ir LSS. organų šalininkų. Atmetas įešimas, kad Rajonas taptų "Laisvės" šerinku.

VIII-TO RAJ. REZOLIUCIJA.

"Brolždingojoj Europos karė padarė savo intekmę ir į Amerikos proletariją, resp. Lietuvių Socialistų Sąjungą. Pastaruoju laiku iškilusieji s-d. krizio klausimu ginčai verčia kiekvieną rimtai pagalvoti apie juos. Juo labiau, kad tie ginčai grasina pavojum musų organizacijos vienybei.

Todel — LSS. VIII Rajono konferencija (laikyta sausio 7 d. Ciceru, Ill.) reikalauja, kad:

a) Musų soc. laikraščiai vengty smulkiių — daugiau mažiau asmeninio pobudžio — užsivarinėjimų-pastabėlių.

b) Kad pakeltieji tuo reikalu klausimai būtų rišama vadovaujantis pamatiniais s-d. principais, o ne bepamatingais užsivarinėjimais ant pavienių asmenų, bei laikraščių.

Siuo pasaulio suirutės laikotarpiu mes turime statyti pirmoje vietoje musų organizacijos vienybę ir sutartiną nuosakią kovą prieš šiandieninę kapitalistinės visuomenės tvarką".

KITOS REZOLIUCIJOS.

LSS. 83 kp. nutarimas. Gruodžio 29 d. LSS. 83 kp. (Brooklyn, N. Y.) vienbalsiai parėmė Pild. Kom. nutarimą, kad neprisidėt prie klerikalų-tautininkų vienybės.

83 kp. komitetas: Org. A. Bilda, Sekr. P. Repečka, Už. iđd. Juškutis.

LSS. 1-a kuopa. Vietos žiniuose yra paduota

1-os kp. rezoliucija, pilnai pritarianti "Kovos" pozicijai. Prie tos rezoliucijos tiek turime pridurt, kad iskarto vienas kuopos narys buvo inėšęs papeikimą "Kovai" ypatingai už "nedraugišką" užsivarinėjimą del saliunų skelbimų, bet nieks jo inėšimo neparėmė. Tuomet d. Skibirdis padavė pagyrimo inėšimą, ir ji priėmė visas susirinkimas prieš vieną. Is redaktorių dalyvavo susirinkime tiktai d. Vidikas.

LSS. 4 kp., Chicago, Ill.

Is Chicagos mums rašo d. Alosas: "Naujienu" N 299 Laisvas aprašo LSS. 4 kp. extra susirinkimą, kuris buvo gruodžio 12 d. 1916. Sako: "priejus prie Sąjungos reikalų, susirinkimas pasidarė daug gyvesnis: kiekvienas kalba ir vis, kad kaip nors sustabdzius negeistiną frakcionizmą"... Visas gyvumas, tai buvo, kad inėšėtu rezoliuciją prieš "Kovos" redaktorius (bet už ką, tai nežinia) ir to ne visi kp. nariai norėjo: tai parodo, kad d. Kapsukas gavo 12 balsų į antrąjį "Kovos" redaktorių, nors tuli dd. gatavi buvo deportuoti d. Kapsuką į Europą už tai, kad pakritikuoja "Naujienas".

"Gruodžio 31 d. tos pačios kp. buvo mėnesinis susirinkimas, ir vienas drg. buvo beužiemenas apie frakcionizmą, sakydamas: "kas pradėjo sėti tą frakcionizmą — ar ne chicagiečiai?", bet nuo jo tuoj buvo atimtas balsas; esą "ne vietoj kalbi!"

"Taip-pat apie "Kovos" namą visai nesirupina chicagiečiai. Bet kam čia rupintis: juk "Naujienos" pasistatys namą, tai "Kova" galės nusirandavot jame vietas. Juk mums, chicagiečiams, "Naujienos" artimesnės, negu "Kova".

Jei taip jau patįs save chicagiečiai pradeda kritikuoti, tai tikrai ir pinigų LSS. namui greitai pradės plaukt iš Chicagos. Pasirodo, kad ir ten musų šalininkų esama.

Kiekvienas darbininkas pasibiaurėjęs turėjo atstumti priešpaskutinį num. "Baltimorės Balso", kur jis kelia šlykščią žydų darbininkų neapykantą, "cickininkais" juos vadindamas. Ir tokių akly antisemitų pas tuos musų "pasauliečių" mums jau ne vienoj vietoj teko susitikt. Kas gi su tokiais gali rimtai kalbėti? Ir kas gali rimtai rokuotis su tokiu neva susipratusių darbininkų laikraščiu?

Nabagai tie tautininkai. Jie vis da nenustoja kalbėje apie vienybę su klerikalais. Tik tas Kemėšis viską dabar arđas, geriausias jų norus kryžiuojuas. Jei ne Kemėšis, viskas kaip ant mielių eituva — rauda "Lietuva". Bet jie da vistiek mėgįsį vienybę lipdyt; rupįsįsį versti Kemėšį nuo sosto.

Nei vienam laikraštyj nėra tiek tų "smulkiių, gašlių kandziojimų", kiek jų prirašo Čiru-Vitu "Laisvės" veik kožnam numery. O betgi jos redaktorius jų nemato ir jau kelinta savaitė, kaip verkia-skundžiasi, kad jis dabar "Kovoje" nieko kito nesurandąs, kaip tik tuos "smulkiius, gašlius kandziojimus"!

Ilgavyžis.

Kapsukas, Kapsukas, Kapsukas suirutę keliąs! — Kapsukas Širvydo laikus grąžinas, tik... kažin kas bus Širvydo rolė: Kapsukas ar "Keleivio" štabas? Kapsukas visame kame kalbas. Taip šaukia ir "Keleivis", ir "Nauj.", ir "Laisvė", taip šaukia ir ne vienas sąjungietis. Tik įdomu, kodėl taip šaukia ypatingai žmonės, kurie aplink tuos laikraščius yra susispietę ir jų šerinkininkai? Is nuosaliau stovincijų sąjungiečių ir mažiau su tais laikraščiais susiriusių mes ką kita girdime.

"Naujienu" perlai. Po šauksmų "su savo įstatais į svetimą

kloštorių nelįsk!", po prikaišiojimo mums demagogų vardo ir po įvairių kitų komplimentų dabar seka: "Tokio veidmainiavimo Amerikos liet. socialistų judėjime seniai nebuvo matyt", kaip pasirodė "Kovoje"; "vienybės" klausimu šelpimo darbe. Atsakinėt į tai mes laikome žemiau savo vertės.

Vienas Baltimorės draugas rašo, kad jis eity iš laizybų, kad Baltimorė "subitysianti" Bostoną ir Chicago, į kruvą paimitus. Pažiūrėsim, kas laimės. Bostonas ir Chicagos draugai jau pradėjo rodyti, ką jie gali. VIII-to Rajono konferencija jau nutarė

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

LOKALŲ SUSIRINKIMAI.

Kulpmont, Pa. — Angliakasiai šitime distrikte beveik visur savo susirinkimus laiko tik sykį per mėnesį. Susirinkimai susirinkimams buna nelygūs: kairiųjų lokalų, ypač vengrų (mat, lokalai čia išsidalinę pagal tautas), susirinkimai buna skaitlingi, tvarkūs ir pavyzdinai. Kur tokia tvarka yra, ne tik pats lokalas gerai stovi ir bujoja, bet tankiai daug progreso inėša ir į pačią organizaciją. Kas kita su lietuvių lokalais. Jie taip nerangūs, taip tingūs, kad į susirinkimą is 200 ateina tik 5-10 narių, o kiti savo mokesčius per tuos arba koku kitu budu prisuincia, o da kiti laukia bertainio susirinkimo. Į bertainių susirinkimą renkasi visi ne susirinkime ką-nors svarstyti, bet kuogreičiausiai kiekvienas stengiasi savo mokesčį užsimokėti, todėl kad tą dieną buna guziškai (ženkleliai) išduodami.

Patsai gi susirinkimas del šito negal buti ne skaitlingas, ne gyvas, ne ką-nors interesuojuas. Sekretorius, su dviem-trim nariais pasilikęs, nedaug ką gali nauja inėsti, nutarti. Jeigu norima prie geresnės tvarkos prieti, savo lokalą patobulinti, reikalinga visiems susirinkimus lankyti ir nesiskirstyti, kol jis pasibaigia.

Dabar tankiai tenka girdėti kai-kurių angliakasių išmėtinėjimų, nusiskundimų, buk jie nieko nežina, negirdi, ar unija ką veikia ar ne. Lankykite, gerbiameji, kiekvieną lokalo susirinkimą, o be abejo, viską girdėsite, žinosite! Triksas.

Kompanijos godumas.

Beveik visur čia anglies kasyklose yra vartojama medis vadinamiems "propams" statyti ir "timberuoti". Tankiai medžių, įvairių atpiovų, netinkančių į kasyklas, prie "brėkerio" labai daug susimeta, net kruvomis. Jų ne veltui žmonėms neduoda, ne už pinigus neparduoti savo pelną. Triksas.

KORESPONDENCIJOS

SO. BOSTON, MASS.

\$150 aukų LSS. namui. Gruodžio 31 d. 60 kp. LSS. Lietuvių salėj turėjo koncertą ir prakalbas. Buvo sulošta dvi komedijos. Draugai montelliečiai atvaziavę sulošė "Jaunutės Karštis". Velykienės rolė lošė Mariona Vinkšnaitienė, jos dukter — Ona Račiūtė, Velykio — Juozas Neverauskas, Jaunikaičio — Stasys Milčius. Visi gerai atliko savo roles.

Pertraukoj deklamavo J. Vinkšnaitiūtė; jauna mergaitė, bet labai gerai deklamuoja.

Antrą komediją, "Užkerėtas Jackus", sulošė 60 kp. LSS. aktorai. Baltraus rolė lošė M. Kazlauskas; Agotos, jo žmonos — F. Ramanauskienė; Jackaus, jų sunaus — N. Januška; Barbutės, jo žmonos — M. Januškienė; Andriaus, kalvio — F. N. Ramanauskas; šaltinio — Audie-

\$100 paaukot LSS. namui; be to išrinkta tam tikra komisija, kuri rupintųsi didinti namo fondą. 22-oji kp. irgi paskyrė \$100. Na o kas bus, jei ir pavieniai Chicagos draugai pradės dešimtinės ir šimtinės kloti? Tikrai, reikia apsižiurėt, kad chicagiečiai rytiečių nesukirstų.

PRANEŠIMAS.

Pranešu draugams, kad tuo tarpū nekvieštų maneš niekur kalbėt, nes visiškai sugedus mano gerklė. Ji reikalauja rimto gydymo gal kokia poša mėnesių; kitaip, kaip daktaras sako, grėsia pavojus, kad as visiškai nebegalėsiu kalbėt.

V. Kapsukas.

da. Kompanija, mat, turi savo išskaitliavimą; ji geriau velija kas vakaras čia-pat, vietoj, krauti didelius lauzus ir juos deginti, o ne žmonėms atiduoti. Ji, mat, supranta, kad žmonės, veltui gavę medžių, mažiau pirkis anglies.

Seniau ir dabar da kai-kur prie atskirų kasyklų savininkų "brėkerių" žmonės gal eiti ir pasirinkti sau anglies, bet ne prie didžiųjų kompanijų "brėkerių". Didziosios kompanijos draudziai neleidžia ant "savo" žemės anglies rinkti ne todėl, kad daug išnesiotų, jai nuostolių padarytų, bet tam, kad žmonės privertus anglies pirkintis. Nors tankiai vaikai bei moters anglį renka tokiose vietose, kur ne komp. ne kas kitas nejudina jos nuo kelių iš "durbančių", — ir tokiose vietose anglies rinkėjai buna persekiojami ir areštuojami.

Seniau angliakasiai nepirkdavo anglies. Seniau jie galėdavo prisinešti arba tačkoms (vykbrais) prisivežti tiek, kiek kam reikėjo. Kiek vėliau kompanija leido kiekvienam dirbančiam kasyklose kompanijos laiku prisikasti sau anglies, bet tik už parvežimą užmokėti. Kadangi tuo laiku buvo vezimai tik kompanijos anglies vežiojimui, tai žmonės nors tokiu budu jai už anglį užmokėdavo, samdydami jos vezimus. Dabar angliakasiai, kaip ir visi kiti žmonės, perka anglį. Angliakasiai gauna 25c pigiau toną, negu šiaip publika, ir tai kompanijai pagailo. Kompanija dabar uždraudė nevedusiems angliakasiams neduot anglies čekio. Tokiu budu ji mano sutaupti daug tokių "kvoterių", kurie nuėdavo į įvairių biznierių bei kasyklose nedirbančių žmonių kišenes. Nevedę angliakasiai pirmiau galėjo bile kam parduoti savo anglies čekį, dabar gi ne. Dabar tą viską daug susimeta, net kruvomis. Jų ne veltui žmonėms neduoda, ne už pinigus neparduoti savo pelną. Triksas.

Trumpą prakalbą pasakė d. M. Dusevičius. Paskui buvo renkama aukos LSS. namui; surinkta \$150. Buvo nesmagų, kad pasizadėjęs kalbėti d. Michelsonas tam pačiam vakare atsisakė; tai d. Dusevičius kalbėjo.

N. J. Vabalinkas.

LOWELL, MASS.

Iš socialistų veikimo. Siame miestelyje liet. jaunimo yra nemažas burelis, bet korespondentų nelabai yra, gal tingi. Veikimas čia toks: jeigu socialistai ką nors veikia, tai gerai, o daugiau veikimo nematy. L. S. S. 203 kuopos draugai nenustoja veiks. Kelios savaitės atgal pasisamdėme kambarį; taigi dabar susirenkame, kalbame. Dabar ir knygnų turėsimė sutvarkyti. Knygnų jau turime už \$25.30, spinta yra. Pereitame susirinkime LSS. 203 kp. drau-

gūi da knygynui suaukojo \$7; aukojo draugai: J. Bandziavičius \$3, J. Karkuckas ir F. Jokubaitis po \$1, J. Kuzbarskis, J. Šrvidas, J. Blažonis ir F. Gerbutavičius po 50c.

Aukojusiems tariau kuopos vardu širdingiausia ačiū.

31 d. gruodžio susirinkime kp. išrinko savo korespondentą d. J. P. K. Korespondentas iš kuopos reikimo turės trumpai ir aiškiai "Kovai" žinių siųsti.

Tiktai blogiausia, kad pas mus nelabai kas rupinasi aukomis LSS. namui. Žinoma, tai da iš Lowellio nieks nepaaukojo jam nė cento; taigi aš čia pradžia darau, įdedu \$5.00 ir meldžiu prisijusti LSS. namo fondo kortų. Draugai, nepamirškite aukoti ar nors kortų nusipirkti. Dabar nutarėme parengti koncertą LSS. namo naudai; tam visas pelnas skiriamas.

16 d. gruodžio, statant scenoj "Vagis" liko kuopai keletas dolerių pelno. Veikalas pavyko. Aktoriai savo roles atliko visi gerai; kaip ir darbininkų, geriau ne reikalauti negalima. Da neturint savo kambario, veikalo repetitijas darė, į paprastus gyvenimo butus susiję.

LSS. 203 kp. koresp.

Jonas P. Kuzbarskis.

HARTFORD, CONN.

Iš LSS. I Raj. 18 konferencijos.

Gruodžio 24 d. buvo LSS. I Raj. konferencija. Atstovus prisijungė aštuonios Conn. valstijos kuopos, viso 18 asmenų. Dalyvavo ir rajono valdybos nariai: org. D. P. Baltrėnas, sekr. d. P. Motiečius ir izd. Talandzevičius; viso sprendžiamu balsu buvo 21.

Iš organizatoriaus raporto paaiškėjo, jog tapo atgaivinta 25 kuopa ir rajono rūpesčiu surengta 4 kuopos. Iš sekretoriaus raporto matyta, jog I Raj. yra apie 9 kuopos su 203 nariais, iš jų yra Amerikos piliečių 31; turinčių 1-mas pilietybės popierius 70. I rajono kuopas naujų narių 1916 m. įstojo 100, išstojo 37; kuopos surengė apie 30 prakalbų, 4 paskaitas, 22 diskusijas, 6 vaidinimus, 7 koncertus, 9 piknikus. Rajone yra 2 knygynai su 1205 įvairaus turinio knygomis. Praeitais metais kuopos turėjo 168 susirinkimus (tulos laiko da kartu mėnesyje, kitos vieną kartą). Rinkimų agitacijai išleista 251 dol. 96 c. Abelnai, soc. agitacijai išleista 278 dol. 96c; kuopų izduose yra 386 dol. 88c. Rajonas turi 16 moterų draugijų.

Iš izdininko raporto paaiškėjo, jog pajamų buvę 162 dol. 85c. Agitacijos reikalams išleista 24 dol. 53c. Izde pinigų likę 138 dol. 32 c.

Nutarta aukoti 1 dol. iš rajono izdo "Kovos" namui. Surengti ateinančią vasarą du piknikus, vieną rajono naudai, kitą "Kovos" namo naudai. Surengti koncertą "Naujosios Gadybės" naudai. Rengti du prakalbų maršrutus, vieną apie vasario mėn., kitą apie gegužės mėn. ir rinkti aukų "Kovos" namui.

Paskirta komisija, kuri išdalytų Conn. valstiją į distriktus pasekmingesnei agitacijai; buvo ir daugiau tarimų organizacijos naudai.

Konferencija buvo labai pavyzdinga; dalykai svarstyta be didelių asmeniškumų. Tik vienos draugai nesutaisė delegatams jokio pasilinksminimo. Mat, "kučių" naktis, tai kaip gi žaisti? Drg. J. M. Endziulis, kuris sakėsi, ilgą laiką neturėjęs progos matyti svarbesnių lietuvių susirinkimų, išsireiškė, jog jis susirinkimas į jį padaręs gilią įspūdį.

J. Kemėšis.

ROCHESTER, N. Y.

"Du Broliai" scenoj.

LSS. 7 kp., paskutinę dieną 1916 m. statė scenoj didelę dramą iš Amerikos lietuvių gyvenimo, "Du Broliai". Teatras nu-

sisekė; publikos buvo pilna svetainė; pelno liko pusėtinai. Vaidino: A. Balzeris, A. Baltrūnas, J. Druskis, A. V. Balzerienė, J. J. Druseikis, J. Aukštikalnis, J. Milesienė, S. Indriūnas, M. Dagiš, A. Pultonas, M. Pultunienė, S. Vasiliaskas, R. Barauskas, J. Mockus, J. Yurėnas, J. Žemaitis. Aktoriai puikiai atliko savo roles. Publika pilnai liko užganėdinta. Tarp aktų M. Simenas rodė magikos štukas; d. Stančikas sulošė monologą.

Vakare, prieš vaidinimą, 7 kp. turėjo kaukių balių su trimis dovanomis. Pirmą dovaną gavo už apsirėdymą "socialistiškais", raudonais drabužiais; da vienoj rankoj turėjo raudoną vėliavą, antroj šviesą. Šis balius irgi pusėtinai atnešė pelno.

Metiniame kuopos susirinkime išrinkta nauja 7 kp. valdyba 1917 m.: org. K. Armonas, prot. rašt. liko tas pats J. Druskis, fin. rašt. J. Sadauskas, izd. F. Manelis. Nutarta rengti prakalbas paminėti kruvinam nedėdieniui; taip-pat nutarta rengti draugišką vakarienę 7 kp. nariams ir socialistų simpatizuotojams.

7 kp. org. K. A.

MONTELLO, MASS.

Gruodžio 28 d. buvo klerikalų prakalbos, surengtos šv. Kaz. dr-jos. Kalbėjo klerikas J. Juškaitis. "Kaziukus" išgyrė, išaugštinu, o socialistus iškeikė. Kun. Žebrio užmušimą primetė socialistams. Iš publikos pasigirdo balsas: "O kun. Šmidtas ką padarė?" Tada vyrukas truputį nutilo. Vienas socialistas, pasiprašęs balso, sukritikavo kleriką. Nieko daugiau negalėdamas sugalvoti, tada jis ėmė šaukti: "Katalikai ir katalikės, melskimės, duokim ant mišių, o ciličizmas išnyks, kaip žydo bitės". Aš patariau tokiems "kalbėtojams" geriau kur tautiškaime salione langus plauti, o ne monteliečiams prakalbas sakyti.

S. J. B.

ROSELAND, ILL.

Naujų metų vakare, sausio 1 d. progresyvis L. M. D. "Aido" choras surengė smagų vakarą. Buvo vaidinama trijų veiksmy drama "Katriutės Gintarai"; taipjau buvo dainų ir šokių.

Vaidinimas nusisekė vidutiniškai. Maža mergaitė Olga Dargiutė gražiai padeklamavo eiles, "Naujų metų sulaukus". J. Ivanovo solo išėjo silpnokai. Taipjau silpnai dainavo ir L. M. D. "Aido" vyrų choras. Bet pirmu sykiu čia pasirodęs L. M. D. "Aido" vieno moterų choras pasižymėjo savo gražiu dainavimu. Taipjau gerai dainavo ir mišrus choras. Abelnai, vakaras darė malonų įspūdį.

Žmonių buvo daug ir visi liko patenkinti.

Juozelis.

BROOKLYN, N. Y.

Prie "Laisvės" Red. prierašo. Gerai žinodama, kad šiam mano rašteliiui "Laisvėj" nebus vietos, nes įkirėjo man bevaikščioti į "L.", kol išsikovojau, kad patalpintų mano pirmą straipsniuką, — tai siunčiu jį į "Kovą", žinodama, kad "Kova" duoda laisvės žodį visiems pasakytai, ar kas jai patinka, ar ne.

Noriu pastebėti "Laisvės" Red., kad aš savam straipsniuke visai nereikalavau, kad jį būtų teisėju. Stačiai kreipiausi: "Gerbiami skaitytojai, paminkit N 90 "Laisvės" ir tēmykite, kokiais "faktais" "Aidas" remiasi, tvirtindamas, buk aš jį ir jo darbininkės šmeiziu" Rodos, aiškiai pasakyta, kas turi būti teisėjais. Vienok "Laisvės" Red. sakosi, jog ji nenori būti teisėju, tai ir mano reikalavimo netaipino. Dargi ji priešinga tokią argumentacijai. Tai nemanu dalykas, kam "Laisvė" priešinga.

"Laisvė", matyti, buvo priešinga ir mano pasiaiškinimui, kad išlaikė 7 savaites, o kitų unijos merginų protesto prieš "Aido" chorą ir dabar netaipina, gal ir

netalpijs, nes jos jau kokią 10 kartų nereikalavo, kaip aš.

Jeigu jau logika ir teisybė vaduotis, kaip "L." Red. sako, tai kam reikėjo laikyti taip ilgai ir pasikalbėjimus daryti su "Aido" choro "lyderiais", kaip pats redaktorius man sakė? Čia ne logika apsirėiškia, bet politika. "Laisvės" Red., netaipindama Saros Nathenson raštelio, klaidina skaitytojus, sakydama, kad jis nesirėišia su ginčy tema. Stebėtina! "Kovos" skaitytojai matė tą raštelį N 50 "Kovos", korespondencijoj iš Brooklyno, jog ten vien tik apie vienos "Aido" dainininkės streiklaužiavimą ir darbininkų išdavinėjimą bosams ir kalbama. "L." Red. mano, kad tai naujas dalykas, ką sako S. N. Visai ne! Tas buvo sakyta ir "Aido" susirinkime rugsėjo 21 d. Jo netaipino tik todėl, kad jis nemalonus "Aidui". "Laisvės" Red., matyti, netiki "Aido" "ištyrimui", kad da rekomenduoją rinkti iš bėšalių komisija ar trečiųjų teisimą. Aš manau, kad ir kiekvienas šiek-tiek protaujantis žmogus negali tikėt. "Aidas" žemiau paduotą unijos organizatoriaus laišką vadino nieku, o tikėjo tuom, kad jas delegatas siuntęs į Berkowitz dirbtuvę dirbti; — tai buvęs faktas. Jam buvo irgi faktas, kad delegatas siuntęs jas dirbti, bet jos nežinosios vadovų. Čia jau galėjo suprasti kiekvienas, kad jos pacios save klampino.

Unijos organ. buvo pasiuntęs "Aidui" šitokį laišką:

Sept. 6, 1916.

Mr. Pranas Ververy, cjo "Aidas" Chorus, 190 Grand St. Bklyn, N. Y.

Dear Sir:— Your letter addressed to Miss O. Budveičiūtė was translated for me. It seems that you are trying to find whether Miss S. Garsviūtė, O. Vaičekauskiūtė, and Philipiūtė, were scabbing during the general strike of the Shirt Workers. The tone of your letter, however, suggests that you are aiming at confusing Miss Budveičiūtė with a great number of irrelevant questions instead of attempting to get at the truth concerning the activities of the three above mentioned members of your Chorus, in the recent strike.

I take it that you want to know the true facts and here they are. In the end of April, one day before Salant and Salant Shop of Lorimer St., was settled, Miss Garsviūtė deserted the ranks of the strikers and went up to work in Berkowitz's while the strike was still on. Not satisfied with this act of scabbing, she induces the two others mentioned in this letter to also go to work in Berkowitz's, in spite of the fact that this firm has been declared unfair by the Shirt Makers Union, and no shirt worker that has any self-respect, went to work for this firm. The fact is that about 200 girls who went out on strike from the Berkowitz's shop, never returned because the union requested them not to do so, and they found jobs in other places, instead.

I understand that "Aidas" Chorus is a labor singing society which does not keep in its ranks, people who are traitors to the labor movement and I am sure that this official verification ("Ververy's") of the charges preferred against your member by Miss O. Budveičiūtė should be sufficient to convince all of your members who want to purge your organizations of scabs. I hope you will do the right thing so as to maintain your standing as a labor Chorus.

As to your string of questions, I wish to say that the facts mentioned in this letter

are the only material ones and there is no necessity for us, or our member Miss Budveičiūtė to go through them all as we do not feel obliged to subject ourselves to a cross examination.

Hoping that this letter will convey to you the facts you are looking for I am,

Very sincerely yours
Secretary,

Shirts and Boys' Waist Makers and Ironers' Union.

Dabar jis man patarė ignoruoti "Aidą", nes jam daugiau rupi viena ar kita streiklaužė aginti, negu teisybė rasti. Nuo šio laiko prisilaikysiu organizatoriaus patarimo.

O. Budveičiūtė.

Nuo Redakcijos.

Garšviūtė dabar Chicagoj. Choras negali jos nė teisti, nė bausiti. Mums praneša, kad sekretoriaus laiške minimos O. Vaičekauskiūtė ir Philipiūtė atgal priimtos į uniją. Jeigu taip, tai matyt unija prieš jas nieko nebeturi. Jeigu gi unija ištikrųjų nieko prieš jas nebeturi, tai ir "Aido" choras nieko negali turėt. Mes neabejojame, kad spaudoj šito dalyko nebus galima išaiškinti, delto da kartą patariame jį išrišti trečiųjų teismu. Taipiname šitą d. Budveičiūtės laišką delto, kad ji — užinteresuota pusė, ir reikalinga ir jos balso išklausti. Šiuomi galutinai uždarome "Kovos" polemiką šituo klausimu.

MUSKEGON, MICH.

Gruodžio 31 d. čia buvo prakalbos su įvairiais pamarginimais, parengtos LSS. 246 kuopos. Kalbėjo net trys kalbėtojai: A. Belskas—apie literatūrą ir ragino, kaip galima daugiau, platininti ir skaityti socialistų literatūrą. Antru kart kalbėjo apie darbininkų uždarbį ir jo darbo vertę; d. J. Belskas kalbėjo apie socializmo mokslą; trečias T. Pulmanas kalbėjo tema: ko nori socialistai. J. Antanaitis padainavo solo. Dd. K. Zaleskevičia, S. Naudzius ir E. Balčiūnas padeklamavo keletą deklamacijų. Prakalbos ir deklamacijos pavyko gana puikiai, už ką tariame ačiū kalbėtojams ir kitoms programo veikėjams. Publikos prisirinko daug.

Išgamų Priešas.

DETROIT, MICH.

Drg. Dantos protestas. "Kovos" num. 50 d. Danta protestuoja prieš mano koresp., tilpusią "Kovos" num. 48. Reikia stebėtis, kad žmogus per visas tas "vienybinių" konferencijas buvęs net kitame mēste, pats nieko apie tai nežinodamas, — ima ir protestuoja, kad "Masys, nepaduodamas tikrų žinių, klaidinąs visuomenę... ir šmeižiąs veikliausius kuopos narius... ir progresistus".

Hm... "veikliausius kuopos narius"? Gaila tik, kad nepasakė kokios kuopos? Jeigu "dailininkų" kuopos, tai pilnai galima sutikti. Bet eisime prie dalyko. "...Nepaduoda tikrų žinių"... Kaip buvo tarta ir nutarta, taip ir parašiau. O kad Detroito socialistiškai delegatai sutiko būti klerikalų ir tautininkų pagalbininkais, kad ta "vienybinių" konferencija bažnyčioje Agromijos draugiją pripažino "nelegale"; — tai yra faktas! "Rezoliucija" parašė (Pobedinskas, Jočionis ir Co.), nuo kitų pasislėpė. Jų nieko daugiau nereikalavo, tik aukų trečdalis ir tą trečdalį siųsti per Raud. Kryžių Vilniaus Komitetui (kuo ir Šliupo kompanija reikalavo), o ne tiesiog Agromijos dr-jai. Del to buvo kilęs klausimas. Tada tulas klerikalas ir kunigas pasakė: "Tiesa, Vilniuje yra ir Agromijos draugija, bet kad dabar Vilnius po vokiečių valdžia, tai ir ta dr-ja yra neinkorporuota

ir "nelegale", todėl tos draugijos vardu ir aukų siųsti negalima". Ir mūsų soc. atstovai prieš tai nė žodžio; da ėmė rankomis plōti ir pritarė (Pobedinskas); kad "greičiau ir yra Agromijos dr-ja nelegale".

Aš padaviau raštišką reikalavimą ir įnešimą, kad nors tas aukų trečdalis būtų siunčiamas į L. S. F. Ir kas gi pirmiausia pasipriešino tam įnešimui? Ogi mūsų atstovai: dd. Radzevičius, Pekoraitis ir Pobedinskas. Pastarasis padarė įnešimą, kad "su visais pinigais apsidirbs izd. g. klebonas ir mūsų izdininkas" (Pocevičius, nesocialistų atstovas, dargi priešininkas). Už tai agitavo, ir taip nutarta.

Delto aš ir atsiskaičiau nuo tos nešvarios "vienybės", ir ne aš vienas rezignavau, bet ir kiti du draugai, geriausi socialistų kuopos nariai: L. Čečkauskas ir K. Baltakis; juodu da labiau už mane smerkia "vienybinius".

Dabar da nesiginčysiu apie aukų siuntimą Agromijos dr-jai. Jeigu jie išsimiegoję pamatė (ir ištikrųjų, pamatė) klaidą, ir jeigu jau pasiuntė aukų trečdalį Agr. dr-jai, — tai tik iš kunigo Skripkos ir klerikalų su tautininkais gailaširdystės. Gerai, jeigu klerikalai nepanorėjo apmąstyti progresyve svrovę. Bet jeigu būtų norėję, tai da geriau, kaip Newark, būtų galėję padaryti. Bet tokio aukų pasiuntimo faktas turės būti laikraščiuose prirodytas: pasakomis tikėti negalima.

Skirtumas tarp L. S. Fondo ir tiesioginio kelio yra tokis: L. S. Fondas pinigus siunčia, ir Lietuvoje juos gauna. Detroitiečiai siunčia "tiesioginiu" keliu, — pinigai dingsta. (Taip "bepartyvio" fondo dingo suvirš \$100). Siųsdami "tiesioginiu" keliu, patys socialistai rodo nepasitikėjimą tuomi fondu. LSS. IX suvažiavimas pripažino reikalinga remti L. S. F., o detroitiečiai socialistai atstovai jį visada ignoruoja.

Siunčiant "tiesioginiu" keliu yra ne kas kita, tik L. S. Fondo ignoravimas. Tai matai, d. Danta, koks skirtumas.

Sako, "Pocevičius nėra socialistų priešininkas"... O kas socialistus vadina "grinoriais" ir panašiais vardais? Kas gi agituoja už republikonus? — Ar ne p. Pocevičius? Ir tai daro viešai.

Mano nuomonė, geriau lai būtų trukusi ta negraži "vienybė"; socialistai prieš klerikalus ir tautininkus neturėjo būti pažeminimi! Jeigu ne pirmenybė, tai turėjo būti nors lygybė.

M. J. Masys.

ROCKFORD, ILL.

Kaip aidoblistai kovoja su socialistais.

Vadinamų "aidoblistų" kova su socialistais tai ne naujiena. Tos organizacijos ypatingas kovos budas su socialistais kartais įneša į darbininkų tarpą savitarpinį nėsikentimą, pagiežą ir net peštynes. Štai pavyzdys:

Tulas mano pažįstamas S. D. per pastarus metus priklausė I. W. W. lietuvių skyriui. Supratus aidoblistų klaidingą taktiką, pastaruoju laiku išstojo iš jų organizacijos. Paskui jis nuėjo į anglų I. W. W. svetainę, 7 gatv. num. 527, paziūrėti, ar nėra jam laišku (ten buvo nurodytas jo laiškas adresas). Svetainėje buvo apie 20 "aidoblistų". Jie pasiteiravo atsilankiusio apie lietuvių skyrių. S. D. atsakė, kad jis nieko apie jį nežinąs, kadangi I. W. W. nebepriguljis. Pareikalauta pasiaiškinti del išstojimo priežasties. S. D. besiaiškinant, tarp jo ir "aidoblistų" išėjo ginčai temoj: kuri organizacija geresnė — Socialistų Partija ar I. W. W. Pramoniečiai neįstengdami atsilaukti ginčavo, ėmė koliotis ir grąsinti suvo, oponentą "pataisyti". Tuomet S. D. apleido svetainę. Pa-

skui jį išsekė 3 ar 4 "aidoblistai", kurių tarpe buvo ir vienas lietuvis J. Lawrence (Laurinaitis), ir gatvė ties svetainės durimis užpuolė S. D. mušti. Gal būtų ir labai sumužę, jeigu ne pašalinė publika. Šitas incidentas perduotas teismui. Užpuolikai slapstosi.

Tai ve kokių kovos budus vartoja daugelis tų garsių "revoliucionierių" prieš socialistus. Ligšiol tik klerikalų auklėtiniai statydavo kumštų vietoj argumento, o dabar juos pasekė ir rockfordiečiai "aidoblistai".

Rodos netikėtinas dalykas, kad juodašimtiškoji dvasia rastų sau vietos darbininkų organizacijoj, o vienok taip yra.

V. Raudzevičius.

CARNEGIE, PA.

Gruodžio 27 d. 1916 m. A. P. S. A. 3 kp. surengė prakalbas tikslu rinkti aukų nuo karo nukentėjusiems lietuviams. Kalbėtojai buvo pp. Žemaitė, A. Bulota ir Al. Bulotienė. P-s A. Bulota išsitarė, kad šitą karą surengė carai, karaliai ir ponai. Sako: "O kam jie jį surengė, tai dievas žino". Aukų surinkta nuo karo nukentėjusiems \$12.89; o "Žiburėliui" surinkta \$5.20.

Publikos mažai atsilankė. Užduotas klausimas: kuom Amerikos tautininkai skiriasi nuo Lietuvos tautininkų? P-s A. Bulota atsakė, kad skirtumas yra mažas. Sako: kaip čionai jie bičiuliuojasi su klerikalais, tai tai, ir tenais su klerikalais bičiuliuojasi, net tokie vyrai, kurie pirma man sakydavo: mes esame socialistai, o tu tik darbietis. Esą, tik vadinami liaudininkai kiek rimtesni.

J. G.

BRIDGEPORT, CONN.

Tautininkai kviečia socialistus debatuoti.

Tautininkai, vedami p. R. Adžgausko, vis nori pasirodyti dideliais visuomenės veikėjais. Jie jau prisigyrė "V. Lietuvninkų", peržvalgo, kad Sandaros kp. net organizuojanti mokyklą, kurioje p. Adžgauskas, girdi, mokytojausias. Įdomu būtų, kad ta mokykla stotųsi kunu, ir žingidu žinoti, ko p. Adžgauskas ten mokyty savo mokinius.

Gerai žmonėms, kurie moka girtis. Su tuom tiek to. Eisim prie Sandaros 15 kuopos kvietimo LSS. 41 kp. į debatus. Jų kvietimo laiške skaitome: "Kadangi socialistai tvirtina (? V. P.), buk lietuviams amerikiečiams nėra reikalo užsiimti dalykais, kurie lyti Lietuvą, tautininkai gi yra prietingos nuomonės, — todėl mums rodos, jog būtų vietoje surengti debatus tarp 41 LSS. kuopos ir 15 A. L. T. S. kp. tema: "Ar Amerikos lietuvių privalo užsiimti dalykais, kurie lyti Lietuvą (labdarybės klausimas temon neįeina). Jei 41 kp. LSS. apsiimtų ginti savo nuomonės ir sutiktų dalyvauti debatuose, malonėkit išrinkti komisiją iš 2 asmenų, kuri bendrai su kom. 15 kp. A. L. T. S. surengs viršminėtus debatus".

Socialistų 41 kp. gi mielu noru sutiko stoti su Sandaros 15 kp. į debatus. Išrinko komisiją debatai surengimui. Komisijai pasižadėjo drg. J. V. Straus ginti socialistų nuomonės. Ir jau buvo manyta, kad debatai įvyks, bet pasirodė kas kita.

Gruodžio 27 d. minimų kuopų komisijos turėjo savo posėdį aptarimui budų, kaip rengti debatus. Socialistų komisija, pasitarus su d. J. V. Straus, pareikalavo, kad tautininkų debatorius pirmoje savo kalboje, t. y. remdamas pastatytą temą, "faktais prirodyty, kada ir kur socialistai oficialiai tvirtino, kad nėra verta užsiimti dalykais, kurie lyti Lietuvą". Su tuo Sandaros komisija (pats debatorius p. R. A.) nesutiko. Ir delto, matoma, debatai tarp Sandaros 15 kp. ir LSS. 41 kp. negalės įvykti.

Argi ne juokingi tie ponai? Kviečia į debatus, ir kada jiems reikia apginti arba prirodyti, ką jie pasakė savo kvietime, atsako. Kam gi sakyti, ko pats nežina? Rodos nesmagiai galima ir jaustis: patįs kviečia debatuoti ir patįs atsako — bijo.

Vytauto draugijos vakaras.

Gruodžio 31 d. 1916 m. Vytauto draugija turėjo parengusi savo draugams ir užjautėjams vakarą. Iš programos galima paminti tai: aiškinta draugijos pertaaisytoji konstitucija. Keletas pašalinių svečių šį-tą pakalbėjo. Daugiausia kalbėta apie lietuvių namo įsteigimą. Ieškota buvo, kaip tokis namas įsteigti. Rodos, geriausiai būtų pripažinta p. P. Butkaus pasiūlytas toks projektas: Draugijos ir kuopos išrenka iš savo tarpo komitetą ir tas komitetas iš tu draugijų, kurios prisideda, tvirtina draugijų sąjungą. Jinai leidžia 10 dol. "bondsus" ir kaip teisės paveltija. Tais "bondsais" ir kt. draugijos ir atskiri asmenys deda savo pinigų į tą sąjungą apbružiuotam laikui: 4, 6 ir 8 metams; žinoma, depozitoriai gauna procentų. Įdėtai pinigais stato namą. Atskiri depozitoriai neturi balso namo kontroliavime. Namą visuomet valdo, kontroliuoja draugijos ir kuopos per savo atstovus. Laikui bėgant, ta draugijų sąjunga iš biznio pajamų išmoka depozitoriams įdėtus jų pinigų. Ir tuomet namas pasilieka lietuvių liaudies nuosavybe, nes jį visos draugijos kontroliuoja.

Anglai panašias sąjungas vadiną "Building Associations".

Maž-daug taip buvo kalbama apie budus įkuriami lietuvių namo. Geistina, kad Bridgport lietuviai ir pradėtų rūpintis tuo klausimu.

LSS. 41 kp. koresp.

V. Pėstinykas.

Sąjungos Reikalai.

P. KOM. TARIMAS 18, 1915.

Visų sąjungiečių atydziai.

(Zr. LSS. referend. II, 1914, "Kovos" N 3, 1915).

Gerb. Drauge:—

Į Jusų klausimą, ar aš apsiimsiu keliaujančiu organizatoriumi padūti per kokius 2-3 mėnesius ir apkelti lietuvių gyvenamas kolonijas agitacijos reikalais, šiuomi atsakau:

1. Aš apsiimsiu važiuoti agitacijos reikalais ir, Jūsų nurodymu, galėsiu važiuoti ir Washingtono valstijon.

2. Darbą galiu pradėti sausio mėn. pabaigoj, 1917 m., ar taip greit, kaip tik suspėsiu sutvarkyt maršrutą.

3. Mano išlygos, vienok, nebus visai lengvos, todėl kad, kaip žinote, tuomet man atsieis mokėti dvi randas (vieną namie, kitą "kitur") ir vesti, taip sakant, du "ukių". Tad aš tegaliu apsiimti tikrai tuomet, jeigu man, kol aš busiu organizatorium, bus mokama \$26.00 savaitinės algos ir kelionės lėšos. Man reikia šeimos nuosavies namie apie \$12, taigi likusi \$14 padaro \$2 į dieną kelionėje; už mažiau, manau, nebus galima gyventi.

4. Mano darbas, kiek man rodo, bus šitoks:

a) Dukart savaitę galėsiu pasakyti po prakalbą (daugiau, kaip dukart savaitę tegalėsiu kalbėti tik labai blogose apytovose — jei bus kitaip negalima); b) kartą skaitysiu paskaitą; c) Kartą kuopos susirinkime galėsiu nurodyti tvarkos ir ulus kitus dalykus; d) Nurodysiu kuopų viršininkams, kaip tvarkyti kuopos reikalus, vesti knygas etc. Supažindysiu su okalo judėjimu (kur reikia); e) rinkčiau pinigus LSS. namui; f) politikos klausimais, kur bus roga ir reikalas, galėčiau debatuoti su socialistų priešininkais; g) rinkčiau prenumeratą "Kovai", "Naująją Gadyne" ir ki-

tiems socialistų laikraščiams. Visas pelnas, inoma, turėtų eiti LSS. naudai.

Neapsiimu vežiotis literatūros. Jos turi turėti pačios kuopos, vakarų rengėjai; aš tik išgarsinti ją galėčiau. Pelnas už parduotą literatūrą turėtų eiti LSS. namo naudai.

Kad būtų aišku, kodėl aš neapsiimsiu daugiau, kaip dvi prakalbas savaitėje sakyti, čionai turiu paaiškinti, kad per du ar tris mėnesius, jeigu prisieitu tankiau kalbėt, maršrutas nepasiektų savo tikslo nė dalinai; kiekvienas kalbėtojas, išskiriant tuos, kurie kalba ne spėka, bet, taip sakant, "lošia", — negali dalaikyti: sugenda gerklė ir nuo pusiaukelės tokiam atvejuje gali atsieiti grįžti.

Mano alga ir kelionės lėšos turėtų susidėti, manau, iš algos, kurią moka Sekretoriui-Vertėjui Socialistų Partija ir kita dalis iš namo fondan renkamų pinigų. Alga turėtų but mokama kas savaitė. Gyvenimo lėšas aš pats apsimokėsiu. Kokiū būdu maršrutą LSS. mokėtų, tai turės sutvarkyti Pild. Kom.

Renkamus pinigus, manau, turėčiau paimti aš. Kas savaitę galėčiau duoti namo komisijai, ar kam (ką P. K. paskiria) apyskaitas, pinigus gi siuntinėčiau kas savaitė taip-pat, bet, susirinkus sumai, kuri viršytų šimtą dolerių, išsiųsti ant rytojaus ar tą pačią dieną, jei galima. Už priimtus pinigus komisija turėtų duoti kvitas kam-nors administracijoje — mano įgaliotam asmeniui. Visų išlaidų apyskaitas taip-pat galėčiau priduoti kas savaitė.

Apyskaitos turėtų tilpti kas savaitė "Kovoj".

Jeigu Pild. Kom. mano išlygas priims, — prašyčiau, kad nuo savęs išleistų į Sąjungos draugus atsišaukimą, raginantį rengti prakalbų, ypatingai tose vietose, kur da nėra LSS. kuopų, bet galima jų sutverti. Taip-pat komitetas turėtų, mano nuomone, nustatyti laiką, kaip ilgai aš turėsiu važinėti, kad būtų galima tvarkiau surengti maršrutas — paskirti kiek kuriai apylinkei galima duoti laiko.

Butinai paraginti LSS. kuopas, kad jos, ar tai atyirutėmis, ar kaip kitaip sušauktų specialius narių susirinkimus tuo laiku, kuomet aš lankysiuosi jų apylinkėje, — kad būtų galima (o tas, manau, ne pro šalį) pasakyti prakalbą ir socialistams. Į savo, kaip sekretoriaus, vietą (jei aš busiu sekretorium) pasiimsiu pagalbininką-assistentą, kuris dirbs, mano ir mano įgaliotų draugų priziurimas, kol aš sugrįšiu.

Tojo pagalbininko alga bus mokama iš Sąjungos izdo. Aš manau, kad gal bus galima susitarti su administracija ir tula darbo dalį atliks administracijos darbininkai; tokiu darbu, kuris pasirodytų painiu išrišti, mane bus galima pasiekti laisvais.

Ilgą istoriją parašiau. Manau, kad pasakiau viską, kas tuo tarpu reikia pasakyti. Jeigu su mano išlygomis sutinkate, veikia man praneškite. Duokite taip-pat savo instrukcijas, jei kokias turėsite, ir nustatykite dieną, numerį, kurioje aš turėčiau pradėti darbą.

Draugiškais linkėjimais,
J. V. Stilson.

Draugai:—
Šiuom siunciu Jums apsvartyt keliaujančio organizatoriaus klausimą.

Peržiūrėkite d. J. V. Stilsono išlygas ir apsvartykite jas. Aš manau, kad priimtinos yra: \$19 iš Socialistų Partijos gauna, o \$7 Sąjunga turėtų pridėti, bet gal ir tuos septynius dol., prenumeratą renkant ir literatūrą parduodant, bus galima išrinkti. Jeigu kiek lėšuos, tai tik tas sekretoriaus vietininkas, kuris, Stilsonui išvažiavus, jo ofise turės darbą atlikti. To darbo dalį

administratoriui būtų galima laikinai pavesti; butiniausius dokumentus jam pačiam bus galima siuntinėti; na, o likusi darbo dalis vistik reikės kam-nors atlikti.

Manau, kad, tą vietininką samdant, ir P. K. apie tą žmogų ir jo išlygas turėtų žinoti ir spręsti.

Kelionės lėšas organizatoriui, manau, kuopos pačios padengs: reikia tik iš anksto gerai tą maršrutą sutvarkyti. Žinoma, reikės tų lėšų dalis padengti, važinėjant vakarinėse valstijose, bet tų lėšų padengimui yra apie \$80 surinkta. Nedaug bereikės pridėti. Manau, kad pats d. Stilsonas turėtų savo maršruto planą išsidirbti ir paskelbti.

J. Šukys,
J. A. Bekampis,
J. V. Straus,
J. P. Raulinaitis,
P. Galskis.

Prie Pild. Kom. tarimo.

Gavęs Pild. Kom. tarimą, kuriuom jis priima mano paduotas išlygas, turėjau galvoti apie tai, kaip sutvarkyti reikalus vietoj. Aš priejau prie išvėdimo, kad bus geriausia, jeigu tulus, butinai reikalingus darbus (raportus, atskatinėjimus etc.) atliks administracija, o narių knygas, generalius raportus, archivo tvarkymą (archivais tvarkoma kasdien) dėti į tam tikras "pailes"; sugrįžęs galėsiu pasiimti pagalbininką ir viską sutvarkyti. Manau, kad bus negerai, jeigu paliksiu pagalbininką, kuriam, be abejonės, išspradžios bus daug keblumų; prie visko gali įvykti daug klaidų ir paskui būtų dvigubas darbas. Kada gi, man sugrįžus, toks pagalbininkas dirbs po mano priežiūra, tai, suprantama, už viską atsakomybė eis man ir aš, todėl, žiūrėsiu, kad darbas būtų atliktas kaip reikiant; tam, be abejonės, ir laiko mažiau reikės.

Dabar del mano kelionės. Negaliu tikrai pasakyti, kada išvažiuosiu iš Philadelphiajos. Tada tai pranešiu laisvais visoms kuopoms ir pavieniams draugams, į kurių apylinkes bus galima nuvažiuoti. Kebliausia bus su Penna valstija; atsieis gana ilgą perlanką daryti, o šiaip visur, manau, bus gerai. Kaip man rodos, mano kelionė turėtų but maž-daug šitokia: Philadelphia, Chester, So. Bethlehem, Easton; V. Rajone — Minersville, Shenandoah apylinkė; VII Rajone — Wilkes-Barre-Scranton apylinkė (čia jeina ir Binghamton, N. Y.); paskui reiktų važiuoti į III Rajoną — Pittsburgho apylinkę; is ten į West Virginia: Thomas ir Minden; paskui į Ohio per Steubenville ir Cincinnati; toliau į Indianą per Indianapolis, Terre Haute ir Clinton; paskui X. Rajonas: Springfield ir apylinkė; paskui Missouri valstiją (St. Louis); po to į Oklahomą per Harshorne ir Wilburton; paskui Colorado per Denver; paskui Californiją per Los Angeles ir San Francisco; is ten į Washington per South Bend ir Raymond, Tacoma, Seattle, Roslyn, Cle Elum; grįžtant būtų galima sustot Red Lodge, Montana; ten, rodos, yra lietuvių. Potam į Omaha, Nebraska; is ten į Sioux City, Des Moines ir Cedar Rapids, Iowa; is ten į Minneapolis ir St. Paul, Minnesota; is ten į Sheboygan, Milwaukee, Racine, Kenosha ir Beloit, Wisconsin; paskui į Chicago ir apylinkes; paskui E. Chicago, Hammond, Indiana Harbor, Valparaiso ir Laporte, Indiana; paskui į Muskegon, Grand Rapids, Saginaw ir Detroit, Mich; paskui į Ohio per Toledo ir Cleveland; is ten į Buffalo ir Rochester, N. Y. Gal būtų galima sustoti ir East Arlington, Vt., is kur į Rumford, Lewiston ir Portland, Maine; paskui į Portsmouth, Manchester, Exeter ir

Nashua, New Hampshire; is ten į Haverhill, Lawrence, Lowell, Beverley, Peabody, Salem, W. Lynn, Boston, Brighton, Hyde Park, Norwood, Stoughton, Brockton, Bridgewater, Middleboro, New Bedford, Massachusetts, taip-pat į Providence, Rhode Island, ir į Taunton, Worcester, Marlboro, Hudson, Fitchburg, Gardner, Athol, Holyoke ir Springfield, Mass. Is ten į Torrington, S. Manchester, Hartford, New Britain, Bristol, Terryville, Waterbury, Naugatuck, Ansonia, Meriden, Wallingford, New Haven ir Bridgeport, Conn. Paskui New Yorko ir apylinkėje; po to į New Jersey (ištiesį rajoną) ir Philadelphia, Wilmington ir Baltimore.

Mano nuomone, mano kelionė turėtų buti per tas vietas. Galbut, kai-kuriuose jų nebus galima sustoti, galbut, ir naujų vietų prisidės. Tai priklausys nuo apylinkių — beje, nuo to, kaip pažymėtose vietose draugai viską sutvarkys.

Kiek aš spėju, tai pradėsiu darbą su pradžia ateinancio — vasario — mėnesio. Nauji metai, ir, žinoma, daug darbų susideda į kruvą. Todėl visų pažymėtų vietų draugai, jau šį pranešimą pamatę, sukruškite darban; bent įvairias komisijas paskirkite, kurių uždavinis būtų rupintis tvarkyti jusų apylinkėje maršruto reikalus. Šiuo kart da negaliu pasakyti, kiek laiko kurioje vietoje užtruksiu, nes tų vietų plotis, kurias reikės apvažiuoti, yra milžiniškas, o laikas vistik per daug nepavelija. Manau, kad su šiuo "Kovos" numeriu spėsite gauti tuo klausimu pranešimus. Šį pranešimą darau tik abelnoms informacijoms.

Kas man šiame maršrute labiausia rūpės.

1. Kiek iėgos leis, stengsiuosiu organizuoti naujų kuopų tose vietose, kur da nėra kuopų. Aš manau, kad tose vietose, kur kalbėtojai tankiau užvažiuoja ir jau gyuoja kuopos, prakalbų rengti neapsimokėtų. Tokiose vietose kalbėsiu tik pačių kuopų nariams, kuopos susirinkime, prigelbėsiu sutvarkyti kuopos reikalus ir panašiai. Jeigu reiktų visoms kuopoms po prakalbą sakyti, tuomet, viena, nestengčiau, o antra — neturime maršrutui tiek laiko.

2. Rinksiu aukų ir paskolų L. S. S. namui. Prašau draugų ir pritarėjų šiame darbe man, kiek galint, padėti.

3. Stengsiuosiu gauti prenumeratorių socialistų laikraščiams ir organizuosiu "Kovai" ir "N. Gadynei" agentus.

Taip-pat varysiu ir visus kitus darbus, kas pažymėta mano atsakyme Pild. Kom.

Manau, kad tose vieose, kur neatvažiuoja LSS. agitatoriai, reikės užtrukti kiek ilgiau, taip-jau tose vieose, kur bus progos Sąjungai daugiau naudoti padaryti.

Po kiek laiko kurioje apylinkėje galėsiu užtrukti, pranešiu tuopoms ir pavieniams nariams laisvais, tai jau gal da pagarsėsiu ir kitam "Kovos" num.

Da turiu pridurti, kad manau, jog draugai supranta, kokias didelės pareigas ant savęs imuosi, ir todėl stengkitės visur taip dirbti, kad šis maršrutas atsiektų tikslą.

J. V. Stilson,
LSS. Sekr.-Vert.

REV. ir KANK. ŠELP. KOMITETO TARIMAS N 4.

Rev. ir kank. Šelp. Komitetui: Draugai. Pridėdamas čionai laisšką d. S., kuris buvo nuteistas 4-ms metams katogros ir dabar yra ištremtas į Sibirą, įnešu pasiųst jam iš Kank. Šelp. kasos \$25. Tai yra žinomas man, nors ne asmeniškai, darbininkas iš Šiaulių. V. Kapsukas. Peržiūrėję d. S. laisšką, skiria-

me jam \$25.00, kaip kad pasakyta įnešime.

R. ir K. Š. K.

A. M. Metelionis, Pirm.
J. M. Jasiulevičius, Sekr.
J. Ramanauskas, izd.
LSS. Sekr.-Vert. J. V. Stilson.

ŠITAS STRAIPSNIS BE ANTRAŠO.

Tai ne redakcijos klaida, bet mano. Negalėjau sugalvoti antrašo; per daug pinigų atėjo Naujų Metų laikotarpyj. Net d. J. Skibirdis atidavė savo dešimtinę. Aš apie jį neturiu ką aiškinti, nes jis sakė, kad da nuo jo busi.

Bet kaip atvažiovo Philadelphiajon visas Schuykillio pavietas, tai mano upas taip pakilo, kad, beimdamas pinigų, vieną penkakę įsidėjau kišenin net neužsirašęs, kieno ji. Už tai, žinoma, atkentėjau ir dabar viskas gerai. Žiūrėsim, kas čia buvo: Is Girardvillės specialiai atvažiovo dd. P. G. Karalius ir J. Urbanavičius. Abu atvezė L. S. S. namui po \$5. Tai, šako, Naujų Metų dovana. Kad jau dovanos tai dovanos. Shenandoah'riečiai neapsileist. Drg. J. Vilkelis susigraudino, kad aš jam pasakiau, kad is Shenandoah'riečių nedaug gerų naujienų buvo. Tai nieko, girdi; mes atvažiovo tuo tikslu, kad Shenandoah'rio vardą atitaisyt. Tai ir pradėsim. Ir tuoj paaukojo \$25.00. Drg. Surdokas sako, kad nelygus skaitlius. Tai jis pridėjo \$5. O d. Jusevičius davė šešis po dolerj. Tai, žinoma, tik trjs shenandoah'riečiai. Kada aš nuo jų ėmiau pinigų, maniau sau: kažin kodėl daugiau shenandoah'riečių neatvažiovo?

Paskui ateina d. D. Deveikis. Taip ir taip, brolau, sakau jam; shenandoah'riečiai mums turi but pavyzdžiu. Neteisybė! tarė jis. Philadelphiaja turi but visiems pavyzdžiu. Bet kuo gi galima prirodyti? klausiu jo. Štai kuo! jis atkirto. Ir padėjo visą šimtą ant stalo. Užsidariau burną ir nieko daugiau nesakiau.

Atrašė d. R. Krisiunas, is Cleveland, O. Jis sako, kad savo vietose kalbėsiu tik pačių kuopų nariams, kuopos susirinkime, prigelbėsiu sutvarkyti kuopos reikalus ir panašiai. Jeigu reiktų visoms kuopoms po prakalbą sakyti, tuomet, viena, nestengčiau, o antra — neturime maršrutui tiek laiko.

Aš šiandien gavau dolerj nuo d. Remeikio, is Lawrence, Mass. Jis sako, kad tą dolerj skiria "betams"; jeigu is Lawrence nebus daugiau LSS. namui pinigų, kaip is Bostono, tai tą dolerj jis aukvoja LSS. namui; bet jeigu Lawrence Bostoną pralenks, tai jam tą dolerj sugrąžinti. Aš manau, kad priklausys nuo Bostono, ar tą dolerj reiks grąžinti, ar ne.

Say, Jūs mahanojiečiai! Ar pas Jumis yra ir daugiau LSS. namo rėmėjų, ar tik vienas Zemaitsis?

Visi turtingieji LSS. draugai, aš atsišaukiu į Jusų širdis, o Jūs atsišaukite į savo kišenes. Ar Jums negeriau, jeigu Jusų pinigai stovės LSS. nejudinamoj nuosavybėj, kur ne vagišius, nei nedorėlis negali prisitaikyti? Kas pirmas jusų paskoljs be nuosimčio \$500.00 LSS. namui? Mano mintis nukreipta į Mc Kees Rocks ir Norwood; manau, kad is ten patįs pirmutiniai balsai atsileps.

J. V. Stilson,
LSS. Sekr.-Vert.

Soc. lokalas kviečia į Clevelandą LSS.

Sekretorius-Vertėjas šiomis dienomis gavo nuo d. A. Wagenknecht, Ohio valst. Socialistų Partijos sekretoriaus šitokį laisšką, kurį čionai išvertęs paduodų:

"Draugai:—

Manuydamas, kad pas jums dabar diskutuojama laikraščiuose delei vietos užmanyant statyti LSS. namui, prašau leisti man pasakyti, kodėl Clevelando ir šiaurinės Ohio valstijos socialistai mano, kad jūs turė-

tumėte statyti savo namą Clevelande.

1. Clevelande da yra arti vidurmesčio vietų-žemės, kurią galima pirkti labai pigiai.

2. Clevelandas guli kaip-ir viduryje socialistų judėjimo rytuose ir čionai puiki gelžkelių komunikacija.

3. Clevelande yra didelis, jungtinis, organizuotas socialistų judėjimas. Partijos narių skaitlius šiame mieste siekia 1,400, kurie sudaro 30 įvairių tautų kuopų.

4. Daugeliui tų kuopų ir kitų organizacijų būtų galima išnuuoti svetainę ir turėti vidutinio pelno, nes svetainių šiame mieste stoka.

5. Proga gauti daug spaudos darbų is minimų organizacijų, kad taip-pat finansiniai pagelbėtų užlaikyti namą.

Malonkėite apsvartstyti, kas augščiau pasakyta, pirm negu spręsite apie LSS. namo vietą. Jusų del Revolicijos,

A. Wagenknecht,

Ohio valst. Soc. Party Sekr. Is šio laiško matyt, kad Clevelande visi nori LSS. namo, tik da permąza pinigų is to miesto gauta.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

LSS. V R. KONFERENCIJA.

LSS. V Rajono 24-ta konferencija buvo gruodžio 24 d. St. Clair, Pa. Neatvyko rajono organizatorius d. J. Ramanauskas. Atidarė konferenciją V Rajono sekretorius d. J. Čiudinis. Jis paskyrė d. E. Jeskevičiūtę mandatais peržiūrėti. Deleгатus prisieuntė šios kuopos: 15 kp. 4 delegatų, 28 kp. 3 delegatus, 46 kp. 2 delegatu (vienas — d. C. Lukšaičiūtė nepribuvo), 53 kp. 1 delegatą, 79 kp. 2 delegatu, 80 kp. 1 delegatą ir 247 kp. 2 delegatu. Išviso 15 delegatų.

Pirmininku tapo išrinktas d. J. Vilkelis, sekretorium d. J. Surdokas.

Skaityta protokolas praeitos konferencijos. Tapo priimtas vienbalsiai. Rajono viršininkams nutarta suteikt sprendziamas balsas.

Rajono organizatorius atsiuntė raportą laisške. Jį skaito d. J. Čiudinis. Is jo matyt, kad d. Ramanauskui bebuntant organizatorium įvyko 2 draugiški išvažiavimai į laukus; buvo pasiustas delegatas į LSS. 9 suvažiavimą; parengtas vienas maršrutas per visą V Rajoną. Kalbėjo d. F. J. Bagočius. Per Rajoną prakalbės susitvėre nauja kuopa N 247.

Visų Rajono viršininkų raportai tapo priimti. Pas izdininkų pinigų yra \$57.83. Knygys par davė daugiau knygų, kaip kad pirmiau buvusių knygai. Pilnų narių yra LSS. V Rajone 97.

V. J. Sliakio byla del plakatų palikta susizintot su d. V. Zemaičiu ir d. J. Ramanausku. Drg. J. Vilkelis bylą padavė už \$4.00 — delegato lėšos į suvažiavimą, bet jis reikalauja tū \$50.00; \$4.00 lieka Rajono izde. Nutarta užmokėt kaip tik bus galima.

Nutarta, kad už 2 savaites kuopų sekretoriai paduotų rajono fin. sekretoriui visus pilnų narius.

Nutarta, kad būtų organ "Kovoj" talpinama pilnai apyskaita, kiek kuri kuopa sumokė mokėsių, neskiriant nei Socialist Party. Tik išmokėjimus galima pamnēt, kiek išmokėti Socialist Party.

Nutarta, kad būtų pataisyta paklaida ant \$8.15 už pereitų metų lapkričio ir gruodžio mėn. Inešta, kad V Rajonas su rengtu didelį darbininkų pikniką padauginimui izdo ir dides nei agitacijai. Tai palikta visom kuopoms apsvartyt iki kita konferencijai.

Nutarta, kaip galima, ragin Schuykill apskrificio anglus socialistus prie smarkesnio veiki-

Kur galima, ten rengt prakalbas anglu kalba, o kur negalima, tai nors žodžiu anglu rašyti. V. Rājono kuopos kviečiamos pasidaruoti.

Nutarta kaip galima greitai surengt V Rājone prakalbas. Kalbėtojų parupis organizatorius.

Nutarta kitą konferenciją laikyt balandžio mėnesį. Dieną paskirs organizatorius. Ji nutarta laikyt Frakville, Pa.

Įnešta, kad būtų parašyta V Rājono istorija 10 metų sukakusių. Tapo atidėta kitai konferencijai.

Dr. Surdokas įneša, kad būtų apsvaistytas įsantykiai tarp lietuvių soc. laikraščių. Po visuotinio apsvaistymo vienbalsiai priimta rezolucija (ji tilpo N 1). Rezolucijos komisijoj buvo dd. Vilkelis, E. Ješkevičiūtė ir A. Pranaitis.

Aukų surinkta \$4.21, už svetainę užmokėta \$3.00. Lieka rājono izde \$1.21.

Konferencijos pirmininkas pasakė trumpą prakalbėlę ir uždarė konferenciją.

Pirminink. J. Vilkelis. Sekret. J. Surdokas.

XII RAJ. KONFERENCIJA.

LSS. XII Raj. 9-ta konferencija įvyko 17 d. gruodžio, 1916 m., East Chicago, Ind.

Delegatų buvo 4 nuo 120 kp. Valparaiso, Ind. ir 3 nuo 217 kp.

Org. d. A. Bimba atidarė konferenciją. Tvarkos vedėju išrinkta d. J. Kundraška; rašt. palikta t. J. Dementis.

Peritos konferencijos protokolai vienu balsu priimti. Dr. A. Bimbos raportas del raj. izd. perdavimo naujam izdininkui priimtas. Naujam izdininkui pinigai neperduoti.

Nutarta reikalauti Rājoniui prigulintų pinigų iš senojo izdininko J. K. Matucko ir perduoti naujam izd. d. J. Burbai. Išrinkta agitacijos komitetas iš dd. J. Kuolo ir J. Kundraškos.

Dr. A. Bimbos raportas del Bulotos ir Zemaitės prakalbų vienu balsu priimtas. Rājonas nieko negalėjo veikti; vietos draugijos rengė prakalbų pagal savo išgalę.

Surinkti ir surašyti visus XII Rājono protokolus; darbas paliktas 120 kp. draugams. Išdirbti dienotvarkis kitai konferencijai pavesta XII Raj. valdybai.

Priimta rezolucija delei "Kovos" santykių su kitais socialistų laikraščiais. (Rezol. tilpo N 1 "Kovos").

Vienu balsu nubalsuota palikti "Kovą" Philadelphiaj. Nutarta iš Rājono izdo paaukoti \$5 namo reikalams.

XII Raj. valdybos rinkimo pasekmės: Org. d. A. Bimba, rašt. J. Dementis, izd. J. Burba. LSS. XII Raj. rašt. J. Dementis.

LSS. I RAJ. VIRŠININKŲ RINKIMO PASEKMĖS 1917.

Organ. J. J. Mockaitis, 186 kp., gavo 32 balsus; J. Kemešis, 34 kp. 21 bal.; A. Žilinskas, 34 kp., 21 b.; V. T. Jokymas, 145 kp., 9 b.; J. P. Marcinkevičius, 41 kp. 7 b.; P. Petrauskas 41 kp., 4 b.

Susin. sekr.: J. Vabalas, 34 kp., 68 bals.; J. Svinkunas, 34 kp. 23 b.

Izdininkas: A. Talandzevičius 27 kp. 41 b.; K. Jakimavičius, 41 kp., 21 b.; V. Tirva, 49 kp. 33 b.; M. Vosylius, 34 kp. 10 b.; V. Krasnickas, 145 kp., 9 bals.

Fin. Sekr.: A. Kontautas, 34 kp., 36 bals.; M. Marcinkevičius, 41 kp., 17 b.; J. Latvis, 27 kp., 13 b.; F. F. Naunčikas, 41 kp., 11 bals.; J. Stakonis, 27 kp., 6 b.; P. Raulinaitis, 49 kp., 1 b.

Veik. Kom.: K. Cvirka, 34 kp., 37 bals.; P. J. Bieliauskas, 186 kp., 41 b.; A. J. Kasputis, 49 kp., 36 b.; B. Salveičikas, 5 kp., 30 bals.; A. Ulčikas, 49 kp. 23 bals.

Daugiausia balsų gavusieji lieka išrinkti: Org. J. J. Mockaitis, P. O. Box 128, Ansonia, Conn.

Susin. sekret. J. Vabalas, 84 John St., Waterbury, Conn. Izd. A. Talandzevičius, 549 East St., New Haven, Conn.

Finansų sekr. A. Kontautas, 31 W. Porter St., Waterbury, Conn. Veik. Kom.: K. Cvirka, 775 Bank St., Worcester,

Bank St., Waterbury, Conn. P. J. Bieliauskas, Ford St., Ansonia, Conn.

Gerbiami nauj LSS. I Rājono viršininkai, malonėsite savo vietas užimti, o senieji malonėsite jiems perduoti visus rājono dokumentus, knygas ir tt.

Linkiu naujai valdybai geriausios kloties. LSS. I Raj. sekr. Pl. Motiečius.

775 Bank St., Waterbury Ct.

L.D.L.D. REIKALAI

PASEKMĖS 2-ro L.D.L.D. Ref. įvykusio tarp lapkr. 10 ir gruod. 25 1916 m.

Table with columns: kp., už inės., prieš., susilaikė. Lists names and amounts for various locations like Springfield, Ill., Remeka, A. J. Lawrence, Mass., etc.

Už įnesimą paduota 553 balsai, prieš 14, susilaikė 28. Tokiu būdu, didžiaus balsų perėjo L. D. L. D. 53-čios kuopos įnešimas, kad nauji nariai gautų raštus visų metų, nežiurint kokių laikų įsirašo.

Reiškiu, visi L. D. L. D. nariai, įsirašę iki paskutinės gruodžio dienos 1916 m., gaus 1916 metų leidinį "Karė — Ko Dėlei". J. Benesevičiūtė, L. D. L. D. Sekr.

LSS. Namu Fondas

LSS. NAMO F-DO APYSKAITA nuo 1 d. iki 7 d. sausio, 1917. Aukos:

Table listing names and amounts for LSS. Namu Fondas, including So. Bethlehem, Pa., Jusevičius J., Shenandoah, Pa., etc.

Springfield, Ill. Zvingilas Jon. 10.00 Bublausekas Jon. 5.00 Rusaitis St. 5.00 Lagunas Kaz. 1.00 Klumik Jon. 1.00 179 kp. LSS, Moline, Ill. 1.00 Viso Ill. valst. 23.00

Remeka A. J. Lawrence, Mass. 1.00 Klinga D. So. Boston, Mass. 1.00 Bundorius A., Roxbury, Mass. 5.00 Viso Mass. valst. 7.00

Kesinskas J. P., Hartford, Ct. 5.00 Papeikiūtė O., Hartford, Ct. 2.00 186 kp. Ansonia, Ct. 3.00 Viso Conn. valst. 10.00

Mikitas, J., E. Arlington, Vt. 5.00 LSS. 244 kp., Akron, Ohio 2.50 B. A. K. 15.00 Viso 22.50 Viso aukų surinkta per sav. 112.75

LSS. Namu Fondo Kortos: Kuzbarskis, P. Lowell, Mass. 5.00

Paskolos. Deveikis Dom., Phila., Pa. 100.00 Dovidaitis F., Rockford, Ill. 100.00 Viso paskolų 200.00

Aukų 112.75 Už kortas 5.00 Paskolos 200.00 Viso per savaitę 317.75 Buvo izde 3434.48

7 d. sausio izde buvo \$3752.23

Štai kaip mūsų didmiečiai dabar stovi: Philadelphia, Pa. 552.15 Brooklyn, N. Y. 248.00 Waterbury, Conn. 202.00 Cleveland, O. 179.00 Chicago, Ill. 42.50 So. Boston, Mass. 32.00 Pittsburgh, Pa. 20.50

rinkimui LSS. namu pinigų (d. V. Zemaitis, paskui Giedraitis paskolino po 100 dol.). Dabar jau pradeda ateiti ir aukų. Siomis dienomis prisuntė d. Baniulis \$10. Kas daugiau?

Akroniečiai darbuojasi 30 d. gruodžio turėjo draugišką vakarėlį, kurio pelną (\$2.50) paskyrė LSS. namui. Sausio 13 d. 1917 m. rengia vėl vakarą (balių), kurio visą pelną skiria LSS. namui. Bravo akroniečiai! Tikime, jog akroniečiai pasidaruos, kad iš baltus būtų kuoduogausia pelno.

Naujosios Anglijos mažosios kolonijos pradeda veikti LSS. namo naudai: Lowell, Mass., Hartford, Ct., Roxbury, Mass., padarė pradžią darbo. Lowellio draugai rengia ir koncertą LSS. namo naudai.

Dr. Klastowas Great Neck'e, N. Y. dirba. Iš ten LSS. namas jau gavo pinigų. Laukiame da daugiau. LSS. Namu F. Kom.

Kiekvienas gali išmokyti barzdaskutystės amato, plaukų taisymo, "manicuring" ir tt. J. labai trumpą laiką; ir su mažai iškaščių. Mes mokiname moteris ir vyrus. Prašykite informaciją. Nossokoff's Barber School 1202 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Advertisement for 'AR JUS IŠLEIDZIA PINIGŲ BANYMAM?' featuring a woman's face and text about skin care and 'DERMAFUGA'.

Advertisement for 'PATARNĖS MERGINOMS' (Patience for Girls) with an illustration of a woman and text about Lytle's Dolly.

Advertisement for 'VERGIJOS' (Slaves) and 'PAIN-EXPELLER' with illustrations of people and text about relief and health.

PASEKMĖS 2-ry VISUOTINŲ L. D. L. D. CENTRO VALDYBOS RINKIMŲ 1917 M.

Large table showing election results for various committees: Pirmin., Sekret., Izdininkas, Knygius, Literaturos Komitetas, Organ. Lists names and vote counts.

Centru Valdyba: Pirmin. L. Pruseika (589 balsais). Sekret. J. Benesevičiūtė (585 bals.). Izdininkas Ch. K. Liutkus (377 b.). Literaturos Komitetas: V. Kapsukas, (422 bals.). K. Vidikas (357 b.). J. Baltušaitis (249 b.). Knygių išrinktas d. S. Gričinas, Phila., Pa. Organu išrinkta "Kova" 577 balsais prieš 40. Naujoji valdyba užima vietas nuo Naujų Metų. J. Benesevičiūtė, L. D. L. D. sekr.

KAS GIRDĖT APIE LSS. NAMĄ?

Dr. J. Bundorius iš Rockford, Ill., atsuntė \$25.00 aukų LSS. namui (paskelbta "K." nr. 1) Sykiu su pinigais prisuntė ir ilgą laišką. Iš laiško matyti, kad jis ne tiek niekniegiškai, o dvidešimts-penkinės. Priešingai, jis džiaugiasi, kad jis prisidėjo prie praklausimo darbo, ir ragina kitus prisigauti LSS. namui aukų. Štai ištrauka iš jo laiško: "Kovoje" visi kad rašo, tai rašo apie LSS. namą; aukas kad siunčia, tai siunčia. Kai-kas sako: Kodėl mano vardo nematyti. — Nematyti todėl, kad aš neaukavau. Ir gal mistlija, kad tik seni Rockfordo socialistai turi pinigų, o aš kai naujas, tai neturiu. Vieną sykį misliju sau: na, ar aš nežinau "Kovos" adreso, kur pinigų galima pasiųsti LSS. namui. Jūs senieji 75 kp. socialistai nepaliksite mane užpakalyje. Štai 25-kinė jau pasiūsta ten. Jeigu visi 75 kp. nariai, kurių yra apie 70, duotų po penkinę, po dešimtinę, po dvidešimts-penkinę, tai pamatytumėte kas ten pasidarytų! — Rockfordo socialistus visas svietas pamatytų! Na, o kur da mūsų jaunomenė? Turim ir puikų chorą, apie kurį kalba visi rockfordiečiai, — galime rengt koncertą, teatrą ar balių L. S. S. namo naudai. Energiskai dirbami, mes galime pralenkt ir didieji Chicago. Tik nenuleiskime rankų, o visuomet busime pirmutiniai! Tai koks pilnas vilties pasitikėjimo ir energijos laiškas! Jeigu daug tokių draugų būtų, — tai šiandien apyskaita rodytų ne arti 4000 dol., bet arti 40,000, ir namą galėtume jau statyti.

Dr. J. Burdzius sako savo laiške, jog Rockfordas pralenks Chicago. Dabar jau ir d. Burdzius galėjo persitikrint, kad Chicago didelis iš vado, o maža iš darbu. Rockfordiečiai Chicago toli užpakalyje paliko. Bet tas da negali nuramint rockfordiečių. Chicago, mat, tai snaudžiantis meškinas, kuris pabudęs, galėtų vienu sykiu nuslogyt mažesnj savo draugą. O ji gali supykt, jeigu kas, budamas po šonu, neduoda ramumo. Todėl rockfordiečiai privalo rengtis iš kalno ir dirbt.

Siomis dienomis gauta \$100 paskolos nuo d. F. Dovidaičio. Reiškia, Rockfordas kijal!

Aplink So. Bostoną socialistai juda. Cambridge pasirodė su \$50.30, bet iš paties So. Bostono da vis nieko negirdėt.

Pennsylvanijos valstija augščiaiu visu kitų valstijų stovi. Ikišiol Pa. valstijoj surinkta LSS. namui \$965.05 O vis da šneka, kad Philadelphia nepilnas, kad Pennsylvanijos maištelis snaudžial — Faktai rodo priešingai. Turim vilties, kad Penna. valstija su Philadelphia visuomet bus nirmutinės pinigų rinkime LSS. namui.

Ši So. Bethlehem jau kelintą sv. tį areina LSS. namui aukų. — Reikia da, paskolu.

Mahanoy City, Pa. padarė pradžią

MOTERŲ LAIKRAŠTIS! MOTERŲ LAIKRAŠTIS!

Jau išėjo iš spaudos "MOTERŲ BALSAS"

Leidžiamas L. M. P. S. A. rykį j mėnesį, 16 pol. dydžio. "MOTERŲ BALSAS" jau išėjo iš spaudos. Tai yra pirmas lietuvių moterų laikraštis, kaip Amerika gyvena! "MOTERŲ BALSAS" yra leidžiamas, kad pakelti nuo amžių tamsos ir prietarų pavergtą mūsų moterį. "MOTERŲ BALSAS" rašys apie moterų darbininkų reikalus, vaikų auklėjimą, turės specialią sveikatos skyrį, vaikų skyrį, suteiks žinių iš moterų judėjimo, aiškina moterims politikos taises, paduos daug naudingų patarimų apie maisto gaminimą ir tt.

Žodis "MOTERŲ BALSAS" bus moterims tikroju jų gyvenimo veidrodžiu. Lai nei viena susipratusi moteris nepasilieka neprieidėjusi prie "Moterų Balso" leidimo.

"MOTERŲ BALSAS" kainą metams \$1.00; pusei metų 55c. Pavienis numeris 10c. Agentams nuo pav. numerį pardavinėjimo duodamas 35%.

Pingus ir visus užsakymus siųskite: "MOTERŲ BALSAS" 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Baisenybės Karės Kancijų

Europoje Bus Užmirštos

Jeigu Jūs turėsit ant savo stalo gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirktas didžiausioj ir geriausioj gėrimų krautuvėj. Ateikite, mes užganėdinsim jus.

J. CARTUN 401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

Dr. Samuel Gordon's Dispensary's

S. W. Cor. 4th & McKom Streets, Philadelphia, Pa. Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas po ligonį \$1.00. Paskmingai gydan ligonius jau 10-ti metai. Ofise atidėtas: Nuo 9 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

ria. Nežiurint to, mes turėtu prieš tai, tai nieko nereiškia.

